

TANEČNÝ ODBOR

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE HUDOBNO – POHYBOVÁ PRÍPRAVA, TANEČNÁ PRÍPRAVA, TANEČNÉ UMENIE

ÚVOD

Uvedený vzdelávací program pre tanečný odbor je programom rôznych tanečných a pohybových činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností, tanečných a hudobno - pohybových kompetencií žiakov a pre orientáciu učiteľov tanečného odboru. V takomto chápaní nepredstavuje len súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah predmetov jednotlivých predmetov v tanečnom odbore.

Vzdelávací program pozostáva aj zo základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Teda v ucelenom systéme výkonov, ktoré sú vyjadrené odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami. Tie predstavujú normu pre žiaka. Napriek tomu si však učiteľ tanečného odboru môže vzdelávací štandard bližšie špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať, napríklad v podobe učebných úloh a otázok, či odstupňovať jednotlivé výkony podľa kognitívnych, psychomotorických a senzomotorických možností svojich žiakov.

K vymedzeným výkonom je priradený učebný obsah, v ktorom sa zdôrazňujú aj pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu jednotlivých predmetov tanečného odboru. Súčasne jednotlivé výkony nie sú vždy naviazané na každý učebný prvok, nepokrývajú celú šírku obsahu predmetov. Takto štruktúrované učivo tvorí obsahový štandard, ktorý je záväzkom pre učiteľa. Učitelia si môžu učebný obsah tvorivo modifikovať v príslušnom ročníku.

Pri koncipovaní otvorených príležitostí na rozvíjanie učebných možností a tanečných kompetencií žiakov je potrebné vytvárať také kognitívne činnosti, ktoré podporujú zisťovanie niečoho, hľadanie, pátranie, skúmanie v samotnom tanečno – pohybovom materiáli a pod. V tomto zmysle je cieľom výučby predmetov jednotlivých študijných zameraní tanečného odboru na základnej umeleckej škole napomáhať

žiakom vytvárať si nové poznatky na základe zážitkov zo psychomotorických a senzomotorických činností, nie riadiť učenie len na zapamätanie sprostredkované odovzdaných poznatkov.

CHARAKTERISTIKA ODBORU A PODMIENKY PRIJÍMANIA ŽIAKOV

Vzdelávanie v tanečnom odbore ZUŠ rozdeľujeme do štyroch základných častí a to:

Prípravné štúdium - určené žiakom predškolského veku (vek - minimálne 4 roky), dĺžka štúdia minimálne jeden rok, maximálne dva roky,

Prvý stupeň vzdelania - prvá časť štúdia - ISCED 1B - dĺžka štúdia 4 roky (žiaci ZŠ alebo absolventi prípravného štúdia),

- druhá časť štúdia - ISCED 2B - dĺžka štúdia 4 roky (talentovaní žiaci ZŠ alebo absolventi ISCED 1B),

Druhý stupeň vzdelania - dĺžka 4 roky (talentovaní žiaci SŠ alebo absolventi ISCED 2B, absolventi štúdia pre dospelých),

Štúdium pre dospelých - talentovaní žiaci nad 15 rokov, ktorí neabsolvovali I. stupeň vzdelávania.

Špecifické ciele:

Počas prípravného štúdia, ktoré trvá najviac dva roky (žiaci od 4 rokov veku), pedagóg pripravuje žiaka prostredníctvom obsahu vzdelávania v predmete Hudobno-pohybová príprava na ďalšie štúdium. Cieľom vyučovacieho procesu v prípravnom štúdiu je zároveň overenie predpokladov pre ďalšie štúdium v tanečnom odbore.

Cieľom vyučovacieho procesu v prvej časti I. stupňa základného štúdia tanečného odboru ZUŠ je všestranná základná tanečná výchova žiakov pre ďalšie štúdium v tanečných technikách klasického, ľudového a džezového tanca. Zároveň na konci štúdia u mimoriadne nadaných žiakov je možné pokračovať v štúdiu tanca na Tanečných konzervatóriách.

Cieľom vyučovacieho procesu v druhej časti I. stupňa základného štúdia tanečného odboru ZUŠ je dôsledným metodickým postupom pripraviť absolventa I. stupňa základného štúdia buď na záujmovú umeleckú tvorivosť v súboroch moderného scénického a ľudového scénického tanca, alebo na pokračovanie v štúdiu na II. stupni ZUŠ. Podmienkou úspešného absolútoria I. stupňa je zvládnuť základy tanečných techník (

klasický, ľudový a džezový tanec) a realizovať sa v tanečnej praxi na verejnom vystúpení. Pri mimoriadnom nadaní a záujme môže absolvent I. stupňa absolvovať prijímacie skúšky na šesťročné štúdium na hudobno - dramatické konzervatóriá so študijným zameraním Tanec.

Druhý stupeň tanečného vzdelávania prebieha na II. stupni, trvá tiež 4 roky. Po absolvovaní štúdia, v prípade mimoriadneho talentu žiaka a jeho individuálneho záujmu, je možné absolvovanie talentových prijímacích pohovorov na vysoké školy umeleckého zamerania.

Podmienky prijímania žiakov na jednotlivé stupne vzdelania:

Prípravné štúdium - fyzické dispozície, elementárne hudobné cítenie.

Prvý stupeň - talentovaní žiaci ZŠ, ktorých zručnosti a vedomosti zodpovedajú náročnosti ročníka, do ktorého sú prijímaní.

Druhý stupeň - absolventi I. stupňa základného štúdia alebo štúdia pre dospelých alebo výnimočne talentovaní žiaci stredných škôl, ktorých zručnosti a vedomosti zodpovedajú náročnosti štúdia ročníka, do ktorého sú prijímaní.

Štúdium pre dospelých - výnimočne talentovaní žiaci SŠ, ktorých zručnosti a vedomosti zodpovedajú náročnosti štúdia ročníka, do ktorého sú prijímaní.

CIELE

Žiaci:

- získajú všeobecnú orientáciu v oblasti tanečného umenia,
- rozvíjajú kompetencie, zručnosti a návyky, ktoré sú predmetom umeleckého vzdelávania v oblasti tanca,
- aplikujú vedomosti a zručnosti získané vzdelávaním v samotnej tanečnej interpretácii i v pochopení obsahu choreografických diel tanečného umenia,
- dosiahnu úroveň požadovaných schopností a zručností kvalitných tanečníkov pre potreby amatérskych tanečných súborov a kvalitných uchádzačov pre štúdium na konzervatóriách a vysokej škole umeleckého zamerania,
- komunikujú im vlastným spôsobom a tvoria tanečno - pohybové celky a realizujú nápady a podnety v odbore tanečného umenia.

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia po preukázaní vedomostí a zručností, ktoré nadobudol v priebehu štúdia, je pripravený pokračovať v štúdiu druhej časti I. stupňa základného štúdia tanečného odboru. Po ukončení prvej časti I. stupňa základného štúdia má žiak osvojené základy umeleckej výchovy a vzdelávania v základných tanečných technikách (klasický tanec, kreatívny tanec a ľudový tanec).

Získal základy hudobnej a tanečnej terminológie a komunikácie v umeleckej oblasti. Absolvent prvej časti I. stupňa sa dokáže vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých vyjadrovacích prostriedkov vo všetkých základných tanečných technikách tanečného odboru, v ktorom si rozvinul schopnosť tvoriť a prijímať umenie na danej úrovni stupňa ukončeného vzdelania. Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií, ktoré absolvent dosiahol na konci prvej časti I. stupňa základného štúdia nie je ukončená. Vytvára len základ pre následné stupne vzdelávania.

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia ZUŠ tanečného odboru má ukončený I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy. Absolvovaním súboru predmetov umeleckého vzdelávania je pripravený na štúdium na stredných školách tanečného zamerania. Absolvent je pripravený na celoživotné vzdelávanie a rozširovanie svojich nadobudnutých všeobecných a odborných vedomostí a zručností v umeleckej oblasti. Po ukončení druhej časti I. stupňa základného štúdia ZUŠ má žiak osvojené základy umeleckej výchovy a vzdelávania v danom vyučovacom odbore. Získal základy pre osvojenie účinných techník celoživotného učenia sa a pre rozvoj nadobudnutých spôsobilostí. Je schopný umelecky pôsobiť v rôznych tanečných súboroch, umeleckých formáciách. Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia ZUŠ dokáže pomenovať druhy umenia, ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky, uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote, cení si ľudové tradície, rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoje názory a postoje k estetickým hodnotám, správa sa kultúrne, kultivovane primerane okolnostiam, situáciám a sociálnym potrebám, je schopný využívať osvedčené stratégie učenia sa, nadobudnuté teoretické i praktické poznatky dokáže uplatniť pri ďalšej samostatnej činnosti, svoje vedomosti dokáže sám rozvíjať, obnovovať, je schopný primerane reagovať na nové trendy i na spoločenský vývoj, na základe získaných poznatkov a skúsenosti dokáže hodnotiť a kriticky pristupovať k ďalšiemu tvorivému procesu, dokáže uplatniť nadobudnuté znalosti a spôsobilosti v rôznych životných situáciách, dokáže využívať dostupné formy sociálnej komunikácie s okolím, s ktorým prichádza do kontaktu. Úroveň rozvinutosti kľúčových spôsobilostí,

ktoré žiaci dosiahnu v druhej časti prvého stupňa základného štúdia ZUŠ, nie je ukončená. Vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa.

Absolvent II. stupňa základného štúdia je pripravený na celoživotné vzdelávanie a rozširovanie svojich nadobudnutých všeobecných a odborných vedomostí a zručností v umeleckej oblasti. Absolvovaním súboru predmetov umeleckého vzdelávania počas štúdia je pripravený na vysokoškolské štúdium na školách umeleckého zamerania. Absolvent II. stupňa základného štúdia je schopný dodržiavať princípy správneho držania tela v pohybe, v tanci aj v civilnom držaní tela. Má rozvinuté prirodzené pohybové danosti: pružnosť a koordináciu jednotlivých častí tela. Je spôsobilý uvedomovať si základné princípy jednotlivých tanečných techník a dokáže ich aplikovať v tanečnom vyjadrovaní v rámci tanečnej interpretácie. Výukou jednotlivých tanečných techník v rozsahu tanec - komunikačný prostriedok, dokáže ohodnotiť náročnosť prevedenia a vnímať obsah choreografických diel. Má rozvinuté vnútorné improvizáčne cítenie, ktoré môže uplatňovať aj vo vlastných tanečných projektoch. Zároveň sa spôsobom výuky výchova pre umenie a výchova umením stáva v bežnom živote uvedomelým divákom scénických tanečných prezentácií. Dokáže sa orientovať v základnej terminológii hudobnej teórie a ovláda odbornú terminológiu jednotlivých tanečných techník v rozsahu obsahu štúdia.

VYSVETLENIE SKRATIEK

DK – dolná končatina

ĽDK, PDK – ľavá dolná končatina, pravá dolná končatina

HK – horná končatina

ĽHK, PHK- ľavá horná končatina, pravá horná končatina

SK, SDK– stojná (oporná) dolná končatina

KK , KDK – kročná (pracujúca) dolná končatina)

DH - dehors

DD - dedans

Vých. poz. – východzia pozícia

ĽB – ľavý bok

PB - pravý bok

HR- hodinové ručičky

T - takt

Pozície DK – I., II., III., IV., V.

Pozície HK – 1., 2., 3.

poz. -pozícia

batt. – battement

prir. vyt. – prirodzene vytočená

par. – paralelne

KB – knee bend (demi-plié)

TT – table top (rovný priestor)

Číslovanie priestoru podľa bodov 1 až 8 z klasického tanca.

HUDOBNO - POHYBOVÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Pomocou predmetu hudobno - pohybová výchova sa zameriavame výsostne hravým a presne cieleným spôsobom motivácie na prípravu detí v predškolskom veku (od 4 rokov veku dieťaťa) v oblasti rozvoja hudobno-pohybových činností, ktoré sú nevyhnutným predpokladom úspešného ďalšieho štúdia žiaka v tanečnom odbore na ZUŠ. Obsahom štúdia predmetu je možné pripraviť i žiakov hudobného odboru prípravného štúdia spojeným vyučovaním žiakov týchto dvoch študijných odboroch na ďalšie štúdium v hudobnom odbore.

Predmet obsahuje základné okruhy a to:

1. Pohybová príprava - v základných polohách na mieste vedieme žiakov k uvedomovaniu si a upevňovaniu svalstva, ako aj k získavaniu pružnosti a pevnosti celého tela formou elementárnych cvičení na zemi.
2. Pohyb v priestore – prácu zameriavame na rozvoj cítenia a orientáciu dieťaťa v priestore, ako aj vzájomnú harmóniu pohybu v dvojiciach, trojiciach, v skupine využitím elementárnych druhov chôdze, behu, poskočného kroku, preskočného kroku, výskokov a pod. v prirodzenej realizácii.
3. Pohybové hry so spevom – tanečné motívy a jednoduché rytmické cvičenia – tieto časti predmetu prelínáme navzájom a tým dosiahneme elementárne cítenie hudby ako celku. Využívame v tejto časti hodiny prostriedky ako sú ľudové piesne, riekanky, vyčítanky a pod. s využívaním pohybovo- zvukových elementov (podupy, potlesky, hra na tele a pod.).

Všetky časti predmetu vo vyučovacom procese musia byť úzko prepojené s adekvátnym klavírnym sprievodom (alebo akordeónom), pretože len takáto úzka spolupráca vedie žiakov k vnímaniu hudby a schopnosti vyjadrovať jej obsah adekvátnym pohybom.

CIELE

- formovať prvé návyky správneho držania tela,

- osvojiť si základy rytmiky, intonácie, dynamiky,
- rozvíjať orientáciu v priestore,
- získať schopnosť reagovať pohybom na zmeny tempa,
- overiť predpoklady žiaka na ďalšie štúdium v tanečnom alebo hudobnom odbore ZUŠ.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prípravné štúdium 1

Žiaci po ukončení prípravného štúdia 1 (PŠ1) základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ formujú prvé náznaky návykov správneho držania tela, ✓ ovládajú základy rytmiky, intonácie, ✓ reagujú pohybom na zmeny hudobného tempa, ✓ ovládajú elementárnu orientáciu v priestore tanečnej sály, ✓ zatancujú jednoduché hudobno - pohybové kombinácie, ✓ poznajú ľudové aj neľudové piesne.	<p>pohybová príprava - elementárne cvičenia v základných polohách na mieste</p> <p>pohyb v priestore- elementárne tanečné kroky</p> <p>pohybové hry so spevom- poznanie ľudových aj neľudových detských piesní</p> <p>rytmické cvičenia - precvičovanie v riekankách, vyčítankách</p>

TANEČNÁ PRÍPRAVA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Tanečná príprava v základnej umeleckej škole je jediným povinným predmetom orientovaným na prípravu žiaka elementárnymi prípravnými cvičeniami na nasledovné štúdium v ďalších tanečných technikách povinných predmetov štúdia ako sú klasický tanec, ľudový tanec, kreatívny tanec a džezový tanec. Predmet obsahuje rovnaké tematické okruhy ako predmet hudobno – pohybová príprava, len s tým rozdielom, že na žiakov sú kladené postupne vyššie nároky v čistote prevedenia a uvedomovania si jednotlivých technických a tanečných prvkov, čo je nesmierne dôležité pri vypracovávaní istých pohybových stereotypov, potrebných pre ďalší rozvoj v ostatných tanečných technikách. Nesmierne dôležitým rozdielom je ďalej i fakt v prístupe pedagóga k žiakovi, hravú formu motivácie žiaka pedagóg na konci štúdia tohto predmetu využíva v minimálnej miere a tým dosiahne u žiaka počiatok tanečnej disciplíny, vytrvalosti a precíznosti.

CIELE PREDMETU

- získať návyk správneho držania tela,
- v polohách na mieste pripravovať jednotlivé svalové skupiny k fixovaniu tohto návyku a rozvíjať dispozície,
- v priestore získavať estetický pohyb a hudobno-pohybové cítenie,
- vedieť odlíšiť pohyb na ľudovú hudbu a hudbu umelú,
- hudobné vzdelávanie zamerať na rytmus, tempo, takt, dynamiku, frázovanie - teoreticky aj prakticky.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prípravné štúdium 2

Žiaci po ukončení prípravného štúdia 2 (PŠ2) základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ získajú prvé náznaky návykov správneho držania tela, ✓ ovládajú základy rytmiky, intonácie, dynamiky, ✓ predvedú jednoduché cviky obratnosti, ✓ reagujú pohybom na zmeny taktu, ✓ ovládajú elementárnu orientáciu v priestore tanečnej sály, ✓ zatancujú jednoduché hudobno - pohybové kombinácie, ✓ poznajú ľudové aj neľudové piesne. 	<p>pohybová príprava - elementárne cvičenia v základných polohách na mieste a cviky obratnosti</p> <p>pohyb v priestore- elementárne tanečné kroky v rozmanitých priestorových formáciách</p> <p>pohybové hry so spevom- poznanie ľudových aj neľudových detských piesní</p> <p>rytmické cvičenia - precvičovanie v riekankách, vyčítankách, podupoch, potleskoch</p>

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1.ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia

Žiaci dokážu:

- podľa pokynov pedagóga vedome rozlišovať napätie a uvoľnenie jednotlivých svalových skupín tela v elementárnych cvičeniach na podlahe,
- spamäti interpretovať ľudové a neľudové piesne,
- demonštrovať chôdzu, beh (prirodzený, rozmanite štylizovaný a motivovaný), cval bočný, poskok, preskok (v prirodzenej realizácii),
- ovládať jednoduché cviky obratnosti („kolíska“, „sviečka“, „fúrik“ a pod.) ,
- rytmizovať mená (4 doby, 3 doby, 2 doby),
- rozlíšiť tempo, hudobný zvuk,(tón: vysoký, stredný, nízky), cítiť frázu a akcent na 1.dobu.

1.časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1.ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

POHYBOVÁ PRÍPRAVA

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ získajú prvé návyky správneho držania tela, ✓ zapájajú jednotlivé svalové skupiny v polohách na mieste k fixovaniu tohto návyku, ✓ poznajú jednoduché cvičenia na rozvoj svojich fyzických dispozícií, ✓ realizujú niektoré cvičenia na podlahe s DK vytočene, ✓ vedome prenášajú váhu tela v jednoduchých cvičeniach v stoji na mieste z jednej DK na druhú DK. 	<p>ľah vzad: priehlavky, sedacie svaly, panva, bedrové kĺby, brušné svaly, „sviečka“</p> <p>ľah vpred: sedacie svaly a DK, bedrové kĺby, chrbtové svaly</p> <p>sed znožný: dolné končatiny, chrbtica a DK</p> <p>sed roznožný : dolné končatiny a chrbtica, sedacie svaly, panva – podsadenie</p> <p>sed roznožný skrčmo: bedrové kĺby, sedacie svaly, panva- podsadenie, chrbtica</p> <p>sed na päťach: sedacie svaly, panva, chrbtica, hlava, ramená</p> <p>sed skrížmo (turecký sed) : hlava, ramená, trup</p> <p>kľak spojný: stehenné svaly, chrbtica</p> <p>podpor kľáčmo: chrbtica, panva</p> <p>stoj v I. poz. paralelne aj prirodzene vytočene: dolné končatiny paralelne aj vytočene (prednoženie, unoženie, zanoženie, podrepy, drepy, výpony, perovanie kolien a priehlavkov), trup, hlava, ramená</p>

	<p>(rovný predklon, okrúhly záklon, rotácia ramien, otáčanie a úklony hlavy), horné končatiny (predpaženie, upaženie, vzpaženie, krúženie časťami HK, aj celými HK)</p> <p>akrobatické cvičenia:</p> <p>koťmelec vpred do sedu znožného alebo roznožného</p> <p>koťmelec vzad do drepu</p> <p>koťmelec vpred zo stoja do stoja</p> <p>koťmelec vzad do sedu roznožného</p> <p>premet stranou (prípravná fáza)</p>
--	---

POHYB V PRIESTORE

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu orientáciu v priestore v elementárnych priestorových formáciách, ✓ v priestore zvládnu elementárny estetický pohyb bez súčasnej kombinácie práce horných končatín, ✓ realizujú jednotlivé druhy cvičení v úzkej spolupráci s hudobno-pohybovým cítením, ✓ zvládnu elementárne skoky a kroky realizovať v jednoduchých 	<p>priestorové formácie: kruh, osmička, rad, zástup, diagonála, dvojice, trojice, voľné skupiny</p> <p>chôdza:</p> <p>s postupom vpred a vzad vytočene</p> <p>s postupom vpred vo výpone - vytočene</p> <p>(počas chôdze používame základné možnosti držania HK: v zníženom upažení, vbok, na pleciach, v záhlaví, v opozícii s DK</p>

<p>kombináciách bez súčasného kombinovania práce s hornými končatinami,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnu princíp odrazu a dopadu jednotlivých skupín skokov, ✓ poznajú základný princíp práce hlavy pri pomalých otáčaniach o 360° , ✓ predvedú jednoduché pohybovo - tanečné kombinácie podľa zadania pedagóga, ✓ poznajú názvoslovie jednoduchých tanečných krokov a skokov, ✓ realizujú jednoduché tanečné kroky a skoky v rôznych priestorových formáciách bez vzájomného kombinovania, ✓ poznajú pojem diagonála a v rámci elementárnych tanečných krokov a skokov tento priestor využívajú.	<p>(chôdza prirodzená)</p> <p>beh:</p> <p>s postupom vpred a vzad prirodzený</p> <p>s prednožovaním aj zanožovaním skrčmo paralelne s postupom vpred</p> <p>- „koníčkový cval“</p> <p>kombinovanie chôdze a behu v rozmanitých priestorových formáciách</p> <p>poskočný krok:</p> <p>s postupom vpred, vzad a bočne s nízkym prednožovaním skrčmo v 2/4 takte - pravidelný rytmus</p> <p>kombinovanie poskočného kroku s „koníčkovým cvalom“</p> <p>s postupom vpred s vysokým prednožovaním skrčmo v2/4 takte - bodkovaný rytmus</p> <p>polkový krok:</p> <p>s postupom vpred, vzad a bočne v rozmanitých formáciách najčastejšie v kruhu</p> <p>v kombináciách s podupmi, potleskami, poskokmi, cvalom bočným</p> <p>valčíkový krok:</p> <p>s postupom vpred a bočne</p> <p>otáčanie :</p>
--	--

	<p>90°, 180°, 360° stupňov v pomalom tempe, vpravo aj vľavo, orientácia priestoru podľa klasického tanca - body 1až 8</p> <p>elementárne skoky v piatich základných skupinách skokov:</p> <p>1.z dvoch DK na dve DK (v I. a II. poz. paralelnej a prirodzene vytočenej)</p> <p>2.z jednej DK na dve DK</p> <p>3.z jednej DK na druhú DK</p> <p>4.z dvoch DK na jednu DK</p> <p>5.z jednej DK na tú istú DK</p>
--	--

TANEČNÉ MOTÍVY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zatancujú základné tanečné motívy z techniky ľudového tanca, ✓ poznajú názvoslovie základných tanečných motívov z techniky ľudového tanca, ✓ realizujú jednoduché tanečné motívy v rôznych priestorových formáciách, ✓ poznajú rozdiel prevedenia medzi perovaním váhou a perovaním ťahom v chôdzi, jednokročke, dvojkročke. 	<p>perovanie váhou:</p> <p>v stoji, v chôdzi, v jednokročke, v dvojkročke (bočne)</p> <p>dvojité perovanie váhou:</p> <p>v stoji, v chôdzi, v jednokročke, v dvojkročke (bočne)</p> <p>premenný krok :</p> <p>dvojdobý (vpred, vzad a bočne), trojdobý (vpred, vzad a bočne)</p> <p>perovanie ťahom :</p> <p>v stoji, v chôdzi, v jednokročke, v dvojkročke (bočne)</p>

	drobné premenné krôčiky: na mieste, z miesta
--	---

ROZVOJ HUDOBNÉHO CÍTENIA

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú 2 ľudové piesne, ✓ poznajú základy hudobnej náuky, ✓ rozlišujú párne a nepárne takty, ✓ rozlišujú pohyb na ľudovú hudbu a hudbu umelú. 	<p>tempo: rovnomerné, zrýchľované, spomaľované (najviac používané talianske názvy)</p> <p>tón - nota: celá, polová, štvrt'ová, osminová</p> <p>pomlčky : celé, polové, štvrt'ové, osminové</p> <p>takt- 2/4, 3/4, 4/4: zápis na tabuľu, improvizácia na zadanú hudobnú skladbu</p> <p>rytmické cvičenia: v 2/4, 3/4, 4/4 takte s možnosťou využitia rytmických nástrojov</p> <p>dynamické cvičenia: forte a piano v hudbe aj v pohybe</p> <p>výrazové cvičenia: legato a staccato v hudbe aj v pohybe</p>

Žiaci po ukončení 2.ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

POHYBOVÁ PRÍPRAVA

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ predvedú pozície horných končatín, 	<p>Ľah vzad:</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedome udržia správne držanie tela, ✓ v práci dolných končatín realizujú pohyb vytočene ako prípravu na predmet klasický tanec, ✓ poznajú náročnejšie cvičenia na rozvoj svojich fyzických dispozícií, ✓ poznajú základné pozície HK z techniky klasického tanca.	<p>priehlavky (vytočene so zdvihom jednej DK na 45 °), sedacie svaly, panva, bedrové kĺby, svaly a väzivá DK(zdvih jednej DK aj švihom vytočene s prepnutým priehlavkom), brušné svaly (zdvih trupu do polosedu) , „Sviečka“ s roznožením</p> <p>Ľah vpred:</p> <p>sedacie svaly (vytočene s prepnutými DK),bedrové kĺby (passé, žaba), chrbtové svaly(HK v upažení, na ramenách ,v zapažení)</p> <p>Ľah na boku:</p> <p>svaly a väzivá DK (príprava battement développé bočne, švihy DK)</p> <p>sed znožný:</p> <p>dolné končatiny, chrbtica, sedacie svaly (prechod z ľahu vpred do prekážkového sedu, vytlačenie panvy a návrat do VP)</p> <p>sed roznožný:</p> <p>dolné končatiny, chrbtica</p> <p>sed roznožný skrčmo:</p> <p>bedrové kĺby, chrbtica, panva (vysúvanie hrudníka, krúženie)</p> <p>sed na päťách:</p> <p>sedacie svaly, stehenné svaly (podsadzovanie panvy až do kľaku spojného, rovný záklon),horné končatiny (rovné aj zaokrúhlené</p>
---	---

	<p>línie)</p> <p>sed skrížmo (turecký sed):</p> <p>hlava, ramená, trup (horné končatiny- príprava na pozície z klasického tanca)</p> <p>kľak spojný:</p> <p>stehenné svaly, chrbtica , sedacie svaly</p> <p>podpor kľáčmo:</p> <p>chrbtové svaly (švihy do zanoženia)</p> <p>stoj v I. a II. poz. prirodzene vytočene aj paralelne:</p> <p>dolné končatiny, trup, hlava, ramená (rovný predklon do 90°, vysúvanie hrudníka), horné končatiny (pozície HK z klasického tanca)</p> <p>akrobatické cvičenia:</p> <p>príprava na stoj na rukách, premet stranou</p>
--	---

POHYB V PRIESTORE

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>✓ zvládnu orientáciu v priestore v náročnejších priestorových formáciách,</p>	<p>priestorové formácie: kruh, vlásenka, vlnovka, osmička, rad, zástup, diagonála, dvojice, trojice, voľné skupiny, zmena smeru v kruhu,</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ v pohybe ovládajú základné tanečné kroky s natáčaním tela, ✓ v pohybe v priestore dokážu žiaci koordinovane spojiť prácu HK a DK, ✓ poznajú rozdiely princípov skokov jednotlivých skupín skokov, ✓ v práci skokov jednotlivých skupín zvládnu charakteristickú skokovú kombináciu (poskok - preskok - zoskok - výskok).	<p>delenie kruhu</p> <p>chôdza:</p> <p>s postupom vpred a vzad vytočená, kombinovaná s pohybom horných končatín, výpadová chôdza vpred, kombinovanie horných končatín s chôdzou buď súčasne alebo samostatne v rytmickom slede pohybu.</p> <p>beh:</p> <p>prirodený s pocitom dostredivosti pohybu v okrúhlych dráhach, vytočený s postupom vpred a vzad po rovných a okrúhlych dráhach, hladký, strihaný (vytočene v bodkovanom rytme, kolená a priehlavky napnuté), plynulý beh do diaľky v podrepe</p> <p>poskočný krok:</p> <p>nízky s prepínaním priehlavku s postupom vpred, vzad aj bočne paralelne</p> <p>vysoký s prepínaním priehlavku s postupom vpred v bodkovanom rytme</p> <p>s prednožovaním vytočene s napnutým kolenom a priehlavkom</p>
---	---

	<p>s prednožovaním pokrčmo s napnutým priehlavkom (attitude)</p> <p>polkový krok:</p> <p>s postupom vpred, vzad aj bočne s natáčaním a otáčaním s väčším odrazom, v kombinácii s inými tanečnými krokmi, „päta“ - špica krok sun krok“</p> <p>valčíkový krok: vytočene z VP III. poz. s postupom vpred, vzad aj bočne</p> <p>skoky:</p> <p>skoky 1. skupiny na mieste (z dvoch DK na dve DK) v I. a II. poz. vytočene - výskoky</p> <p>skoky 2. skupiny z miesta (z jednej DK na dve DK) - zoskoky</p> <p>skoky 3. skupiny z miesta (z jednej DK na druhú DK) - preskoky</p> <p>skoky do diaľky s akcentovaným odrazom z jednej DK - preskoky</p> <p>kombinácia: poskok - preskok - zoskok – výskok</p>
--	---

TANEČNÉ MOTÍVY

Výkonový štandard

Obsahový štandard

<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokážu spájať základné tanečné motívy z ľudového tanca do kombinácií, ✓ predvedú jednoduchú rotáciu o 180°, ✓ poznajú názvoslovie elementárnych tanečných motívov. 	<p>prenášanie váhy tela</p> <p>perovanie ťahom: v stoji, v chôdzi, v jednokročke, v dvojkročke (bočne), v karičke</p> <p>perovanie ťahom a váhou striedavo: v stoji, v chôdzi</p> <p>jednokročka a dvojkročka v zadnom oblúku (perovanie ťahom, perovanie váhou)</p> <p>cval bočný vo dvojici (párové držanie)</p> <p>chôdza striedavo cez pätu perovaná ťahom</p> <p>polkový krok (ľudový)</p> <p>valčíkový krok (ľudový)</p> <p>valaský vo dvojku na pološpičku prinožovaný (na mieste, bočne)</p> <p>valaský vo dvojku na pološpičku (vpred, vzad)</p> <p>rotácia na mieste: hladko, poskokmi o 180°</p> <p>nahadzovaný: na pološpičku, na pätu</p>
--	--

ROZVOJ HUDOBNÉHO CÍTENIA

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú základy hudobnej terminológie ✓ aplikujú základy hudobnej terminológie v pohybe na mieste, ✓ realizujú jednoduchý notový zápis. 	<p>rytmické cvičenia v 2/4 ,3/4, 4/4 takte so zapojením osminových hodnôt a pomlčiek</p> <p>predtaktie v rôznych pohybových kombináciách</p> <p>legato, staccato v rôznych pohybových kombináciách (vedený pohyb,</p>

	<p>švihový pohyb)</p> <p>triola - v notovom zápise aj pohybe eventuálne so sprievodom rytmických nástrojov</p> <p>bodkovaný rytmus - v notovom zápise aj v pohybe eventuálne so sprievodom rytmických nástrojov</p> <p>zmena taktu - improvizácia v priestore</p> <p>dynamické cvičenia - chápanie pohybu nielen odstupňovaním sily zvuku, ale aj sily emócií a vnútorného svalového napätia</p>
--	--

KLASICKÝ TANEC

CHARAKTERISTIKAPREDMETU

Klasický tanec je v súčasnosti uznávaný ako jeden zo základných výrazových prostriedkov scénického tanečného umenia. Je to pohybový systém s presne vypracovanou metodikou a teóriou. K jeho štúdiu sú nevyhnutné nasledovné predpoklady: fyzické dispozície (vytočenosť DK, elastické svaly a väzivá, proporčne správne stavané telo, fyzické zdravie), psychické dispozície (pevná vôľa, vytrvalosť, sebadisciplína, psychické zdravie) a talent na tanec (koordinácia pohybov, estetický prejav, muzikálnosť, cítenie rytmu a výrazu hudby). Všetky tieto kritériá sú nevyhnutné pre prijatie detí na tanečné konzervatóriá a hudobno - dramatické konzervatóriá so študijným zameraním Tanec. Pre žiakov tanečných odborov ZUŠ sú tieto požiadavky trochu miernejšie, nakoľko ZUŠ nevychováajú profesionálnych tanečných interpretov. Napriek tomu má klasický tréning pre žiakov ZUŠ veľký význam. Vyučovacia hodina kladie nároky na disciplínu pohybu, precíznosť a sústredenie na uvedomelý pohyb, ktorý má svoje pravidlá a štýl. Klasický tréning kultivuje telo, zlepšuje a rozvíja tanečnú techniku. Technika klasického tanca má najprepracovanejšiu metodiku výučby a je zároveň základným pilierom rozvoja v ostatných tanečných technikách. Presne vypracovaný systém a metodiku je nevyhnutné dôsledne dodržiavať. V každom ročníku sa okrem výučby nových cvikov zdokonaľujú súčasne cviky už prebrané. Vytvárajú sa z nich jednoduché väzby, ich neustálym precvičovaním sa zvyšuje svalová sila, stabilita, koordinovanosť. Žiaci si vypracovávajú isté pohybové stereotypy. Zároveň nadobúdajú zmysel pre systematickú prácu, trpezlivosť a vôľu prekonať ťažkosti. Správne volená metóda vyučovania a dodržiavanie metodického postupu pri vyučovaní klasického tanca zaručuje, že po absolvovaní I. a II. stupňa vychádza zo ZUŠ kvalitný tanečník pre amatérske súbory alebo úspešný uchádzač o ďalšie štúdium na tanečných a hudobno - dramatických konzervatóriách so študijným zameraním Tanec.

Pri porovnaní učebnej látky v predmete klasický tanec v ZUŠ a v osemročnom tanečnom konzervatóriu je možné konštatovať nasledovný fakt: učebná látka prvých troch ročníkov tanečného konzervatória zodpovedá svojím rozsahom učebnej látke od 3. ročníka prvej časti I. stupňa po 2. ročník II. stupňa základného štúdia v ZUŠ, okrem cvičenia na špičkách. Žiak po absolvovaní II. stupňa nadobúda základný stupeň vyspelosti v technike klasického tanca.

CIELE PREDMETU

- dodržiavať správnu koordináciu tela pri realizácii jednotlivých cvičení s dôrazom uvedomelého využitia tejto znalosti pri zvyšovaní náročnosti prevedenia cvičení (výška skoku, zvyšovanie počtu obrátov pri rotácii a pod.),
- aplikovať vedomú koordináciu tela s efektívnym využitím prislúchajúcich svalov i v ďalších tanečných technikách,
- poznať terminológiu techniky klasického tanca slovom aj písmom v rozsahu obsahu predmetu,
- dosiahnuť základný stupeň vyspelosti v technike klasického tanca (3. ročník tanečného konzervatória),
- viesť žiaka k zmyslu zodpovednosti, systematickej práci a vôli prekonávať ťažkosti.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú základné držanie tela v technike klasického tanca v postavení tvárou a bokom k tyči, ✓ ovládajú postavenie DK en dehors v rámci svojich anatomických dispozícií v základných cvičeniach techniky klasického tanca, ✓ realizujú základné cvičenia techniky klasického tanca v cvičení à la barre a au milieu, 	<p>Exercices à la barre:</p> <p>postavenie čelom k tyči, poloha HK na tyči</p> <p>I., II., V. poz. DK v postavení čelom k tyči, v postavení bokom k tyči</p> <p>Battement dégagé do II. poz.</p> <p>Demi - plié v I., II., V. poz. v postavení čelom k tyči</p> <p>Battement tendu simple z I. a V. poz. v postavení čelom k tyči</p> <p>postavenie bokom k tyči, poloha HK na tyči</p>

<p>✓ predvedú prípravné port de bras s dodržaním správneho držania tela</p> <p>✓ poznajú základnú terminológiu techniky klasického tanca slovom.</p> <p>.</p>	<p>prípravné port de bras v postavení bokom k tyči - préparation Révérence - v priestore</p> <p>Demi - plié v I., II., III., V. poz. v postavení bokom k tyči</p> <p>Battement tendu simple z I. poz. v postavení bokom k tyči</p> <p>Passé par terre - v postavení čelom, bokom k tyči</p> <p>prípravné cvičenie na rond de jambe par terre v postavení čelom k tyči - en dehors, en dedans</p> <p>Battement tendu demi - plié v postavení čelom k tyči</p> <p>Rond de jambe par terre v postavení čelom k tyči</p> <p>Battement tendu soutenu v postavení čelom k tyči</p> <p>Battement tendu soutenu v postavení bokom k tyči</p> <p>prípravný cvik k battement tendu jeté v postavení čelom k tyči z I. poz. - 30°</p> <p>prípravný cvik k battement tendu jeté v postavení bokom k tyči z I. poz. 30°</p> <p>polohy sur le cou de pied v postavení čelom k tyči- základná poloha</p> <p>Battement frappé v postavení čelom k tyči par terre</p> <p>Relevé - abaissé v I. a II. poz. v postavení čelom k tyči</p> <p>Battement relevé lent do všetkých smerov na 45°</p> <p>záklon a úklon tela v postavení čelom k tyči</p> <p>predklon tela bokom alebo chrbtom k tyči</p>
---	--

	<p>Temps - levé sauté v I. a II. poz. v postavení čelom k tyči</p> <p>Exercices au milieu:</p> <p>Demi - plié v I., II. poz. en face</p> <p>Battement dégagé do II. poz.</p> <p>Battement tendu simple z I. poz. en face</p> <p>prípravné cvičenie na rond de jambe par terre</p> <p>Battement tendu demi - plié z I. a V. poz. en face</p> <p>Battement tendu soutenu z I. a V. poz en face</p> <p>Relevé - abaissé v I. a II. poz.</p> <p>1.port de bras s DK v I. poz. en face</p> <p>prípravné port de bras en face</p> <p>Allegro:</p> <p>Temps - levé sauté v I. a II. poz.</p> <p>Pas échappé z I. do II. poz. (prípravná fáza)</p>
--	--

Žiaci po ukončení 4.ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
--------------------------	--------------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú elementárnu koordináciu pohybu DK, HK a hlavy v základných cvičeniach techniky klasického tanca (préparation k rond de jambe par terre), ✓ zvládnu princípy vytočenosti a princíp realizácie pohybu v jednotlivých základných cvičeniach techniky klasického tanca s efektívnym použitím prislúchajúcich svalov tela, ✓ použijú silu priehlavku k uspokojivému zvládnutiu jednotlivých cvičení techniky klasického tanca, ✓ poznajú základnú terminológiu techniky klasického tanca slovom.	<p>Exercices à la barre :</p> <p>Battement tendu double do II. poz.</p> <p>Battement tendu simple z V. poz.</p> <p>Battement tendu pour le pied</p> <p>Battement tendu jeté z I. a V. poz. v postavení čelom a bokom k tyči - 30°</p> <p>Battement tendu jeté en cloche, v postavení čelom a bokom k tyči - 30°</p> <p>Battement tendu pour le pied do II. poz.</p> <p>IV. poz. - battement dégagé do IV. poz. záklon a úklon tela bokom k tyči</p> <p>Rélevé - abaissé v V. poz.</p> <p>Demi - plié v IV. a V. poz.</p> <p>Demi rond de jambe par terre scénická poloha cou-de-pied</p> <p>Battement soutenu par terre (cez cou- de- pied)</p> <p>Demi - plié a relevé v I., II., V. poz. preparation k rond de jambe par terre (en dehors, en dedans)</p> <p>Battement fondu par terre</p> <p>Battement frappé en l'air - 30°</p> <p>prípravné cvičenie pre 3. port de bras</p>
---	---

	<p>3. port de bras</p> <p>Battement relevé lent na 90°</p> <p>Grand battement jeté z I. poz.</p> <p>Battement fondu en l'air - 45°</p> <p>Battement rétiré (passé na 45° a 90°)</p> <p>Grand plié v I., II., V. poz.</p> <p>prípravné cvičenie pre pas coupé</p> <p>Exercices au milieu</p> <p>Battement tendu simple z V. poz.</p> <p>Battement tendu jeté z I. a V. poz. - 30°</p> <p>Épaulement (croisé, effacé)</p> <p>obraty par terre na dvoch DK</p> <p>Battement frappé par terre</p> <p>Rélevé - abaissé v I., II., V. poz.</p> <p>Rond de jambe par terre</p> <p>Demi - rond de jambe par terre</p> <p>Battement soutenu par terre</p> <p>Demi - plié V. poz.</p> <p>préparation k rond de jambe par terre (en dehors, en dedans)</p> <p>Battement fondu par terre</p>
--	--

	<p>Battement relevé lent na 90° à la seconde z I. a V. poz.</p> <p>2. port de bras v épaulement croisé</p> <p>Allegro:</p> <p>Temps - levé sauté v V. poz.</p> <p>prípravné cvičenie pre pas échappé sauté do II. poz.</p>
--	--

Záverečná skúška

- žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách výrazového, scénického tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 3 min.
- žiaci predvedú nasledovný tréning v rámci postupových skúšok spamäti:

časový rozsah 60 min

Révérence

1. port de bras en face v 1.poz.DK (4/4 T)

1. Exercices à la barre:

1.1. Rozevička 16 4/4 T

préparation : 2 4/4 T (vých. poz. I.poz. v postavení tvárou k tyči) HK z prípravnej poz. na tyč

1.- 3. T battement tendu pour le pied PDK- vpred, stranou, vzad,

4. T battement tendu dégagé cez II. poz. PDK ,

5.- 8. T celé z LDK,

9.- 12. T úklony v I.poz. DK (HK na tyči),

12.-16. T záklony v I.poz. DK (HK na tyči).

1.2. Pliés (v postavení bokom k tyči)

32 4/4 T (vých. pozícia I. poz. DK, HK v prípravnej pozícii) préparation: 2 4/4 T - prípravné port de bras

- 1.- 2. T 2 x demi - plié ,
- 3.- 4. T 1 x grand plié,
- 5.- 6. T rovný predklon (príprava na 3. port de bras),
- 7. T 1 x relevé - abaissé ,
- 8. T battement tendu dégagé do II.poz DK,
- 9.- 10. T 2 x demi - plié v II. poz. ,
- 11.- 12. T 1 x grand plié v II. poz. ,
- 13.- 15. T úklon k tyči - PHK do 3. poz.,
- 16. T battement tendu dégagé do III. poz. DK (fakultatívne do V. poz. DK) PHK súčasne prechádza z 3. poz. cez 1. poz. do 2. poz.,
- 17.-18. T 2 x demi - plié,
- 19.-20. T 1 x grand plié,
- 21.-24. T 1. port de bras ,
- 25.- 32. T 3. port de bras.

1.3. Battement tendu simple z I. poz. (v postavení bokom k tyči)

32 2/4 T (PHK v prípravnej poz.), préparation : 2 2/4 T - prípravné port de bras

- 1.- 2. T PDK 1 x battement tendu simple en avant,
- 3.- 8. T PDK 3 x battement tendu en cloche/ vpred, vzad, vpred/,
- 9.- 12. T PDK 2 x battement tendu simple à la seconde ,
- 13.- 16. T PDK 1 x battement tendu double à la seconde,
- 17.- 32. T celá kombinácia en dedans.

1.4. Battement tendu simple z III. poz. (fakultatívne z V. poz.) (v postavení bokom k tyči)

32 2/4 T , préparation: 2 2/4 T - prípravné port de bras

- 1.- 2. T 1 x battement tendu simple en avant,
- 3.- 4. T 2 x battement tendu simple en avant,
- 5.- 8. T 1. port de bras en dehors,
- 9.- 32. T celú kombináciu cvičiť en croix.

1.5. Battement tendu jetés z III. poz. (fakultatívne z V. poz.) (v postavení bokom k tyči)
32 2/4 T,

Rovnako ako kombinácia Battement tendu simple z I. poz. (kombinácia č.4.) s rozdielom port de bras - 1. port de bras en dedans .

1.6. Battement tendu jeté z I. poz. (v postavení tvárou k tyči)
16 2/4 T- tvárou k tyči (kombinácia je fakultatívna), préparation: 2 2/4 T prípravné port de bras

- 1.- 4. T 4 x battement tendu jetés à la seconde PDK,
- 5.- 8. T 4 x battement tendu jetés à la seconde ĽDK,
- 9.- 10. T 2 x battement tendu jetés à la seconde PDK,
- 11.- 12. T 2 x battement tendu jetés à la seconde ĽDK,
- 13. - 14. T 2 x battement tendu jetés à la seconde PDK,
- 15.-16. T 2 x battement tendu jetés à la seconde ĽDK.

1.7. Rond de jambe par terre (v postavení bokom k tyči)
64 3/4T (I. poz. , HK v prípravnej poz.), préparation: 4 3/4 T- temps relevé par terre ako préparation pre rond de jambe par terre

- 1.- 8. T 4 x rond de jambe par terre en dehors,
- 9.-12. T 1x battement relevé lent 45° en avant,
- 13.-16. T 1. port de bras,
- 17.- 32. T celá kombinácia en dedans, záver 1.port de bras en dedans,
- 33.- 48. T 3. port de bras,
- 49.- 64. T relevé v I. poz. , obe HK do 1. poz.- výdrž.

1.8. Battement tendu soutenu a Battement soutenu (bez relevé) (v postavení bokom k tyči)
16 4/4 T , vých. poz. III. poz. (fakultatívne V. poz.), HK v prípravnej poz., préparation: 1 4/4 T - prípravné port de bras

- 1. T battement tendu soutenu en avant,
- 2. T battement soutenu par terre (bez relevé) en avant,
- 3.- 4. T PHK z 2. poz. do 3. poz. a späť,
- 5.- 8. T kombinácia à la seconde,
- 9.- 12. T kombinácia en arrière,
- 13.- 16. T kombinácia à la seconde.

1.9. Battement fondu par terre (v postavení bokom k tyči)

8 4/4 T , vých. poz. III. poz. (fakultatívne V. poz.), PHK v prípravnej poz., préparation: 1 4/4 T - prípravné port de bras so súčasným vysunutím PDK spôsobom battement tendu simple à la seconde

- 1.- 2. T 2 x battement fondu par terre en avant,
- 3. T 1 x battement fondu par terre à la seconde,
- 4. T PHK z 2. poz. do 1. poz. a späť,
- 5.-8. T kombinácia en dedans.

1.10. Battement frappé (v postavení bokom k tyči)

32 2/4 T vých. poz. III. poz. (fakultatívne V. poz.), PHK v prípravnej poz., préparation: 2 2/4 T - prípravné port de bras so súčasným vysunutím PDK spôsobom battement tendu jeté à la seconde (v prípade potreby PHK vbok)

- 1.- 6. T 3 x battement frappé 30° en avant,
- 7.- 8. T PDK piqué a ostrý zdvih na 30 °,
- 9.- 32. T kombinácia 1. -8. T à la seconde, en arrière, à la seconde.

1.11. Battement relevé lent 60° (fakultatívne 90°) (v postavení bokom k tyči)

32 4/4 T vých. poz. III. poz. (fakultatívne V. poz.), PHK v prípravnej poz., préparation: 1 4/4 T - prípravné port de bras

- 1.- 4. T battement relevé lent en avant ,
- 5.- 8. T battement retiré (PHK súčasne vbok naspäť cez 1. poz. do 2. poz.),
- 9.- 32. T kombinácia 1.- 8. T à la seconde, en arrière, à la seconde.

1.12. Grand battement jeté (v postavení bokom k tyči)

16 2/4 T , vých. poz. I. poz. (fakultatívne V. poz.),PHK v prípravnej poz., préparation: 2 2/4 T - prípravné port de bras

- 1.- 4. T 2 x grand battement jeté en avant- rozložene,
- 5.- 8. T 2 x grand battement jeté à la seconde - rozložene,
- 9.- 12. T 2 x grand battement jeté en arrière - rozložene,
- 13.- 16. T 2x grand battement jeté à la seconde - rozložene.

1.13. Relevé v I. poz. - v postavení tvárou k tyči

16 4/4 T vých. poz. I. poz. , HK v prípravnej poz., préparation: 1 4/4 T - HK na tyč

- 1.- 4. T 4 x relevé v I. poz.,
- 5.- 8. T úklon vpravo (bez HK),
- 9.- 12. T 4 x relevé v I. poz.,
- 13.-16. T úklon vľavo.

2. Exercices au milieu:

2.1.Pliés

32 4/4 T , vých. poz. I. poz. en face , HK v prípravnej poz., préparation: 2 4/4 T - prípravné port de bras

- 1.- 2. T 2 x demi - plié ,
- 3.- 6. T rovný predklon (príprava na 3. port de bras),
- 7. T relevé v I. poz.,
- 8. T battement tendu degagé do II.poz DK,
- 9.- 10. T 2 x demi - plié v II. poz. ,
- 11.- 12. T 2 x demi- degagé cez II. poz. - (vpravo, vľavo),
- 13. T HK do 1.poz., DK do II. poz. ,
- 14. T relevé v II. poz. en face,
- 15. T HK do 2. poz.,
- 16. T battement tendu dégagé do III. poz. DK (fakultatívne do V. poz. DK),
- 17.- 20. T 4 x demi - plié v III. poz. (fakultatívne v V. poz.),

- 21.- 22. T natočenie tela do épaulement croisé - bod 8 (DK v III. poz.),
- 23. - 24. T 1x prípravné port de bras
- 25.- 28. T 1. port de bras v épaulement croisé en dehors,
- 29.- 32. T 1.port de bras v épaulement croisé en dedans.

2.2.Battement tendu simple en face

32 2/4 T vých. poz. I. poz. en face, HK v prípravnej poz., préparation: 2 2/4 T - prípravné port de bras

- 1.- 2. T 1 x battement tendu simple en avant,
- 3.- 4. T 1 x battement tendu simple en avant,
- 5.- 6. T relevé v I. poz. ,
- 7.- 8. T HK z 2.poz. cez prípravnú do 1. poz.HK,
- 9.- 12. T opakovať kombináciu 1.- 4. T ale à la seconde,
- 13.-14. T relevé v I. poz. ,
- 15.- 16. T HK z 1. poz. do 2. poz.,
- 17.- 20. T opakovať 1.- 4. T en arrière,
- 21.- 22. T relevé v I. poz.,
- 23.- 24. T HK z 2. poz. do 3. poz.,
- 25.- 28. T opakovať 1.- 4. T à la seconde,
- 29. - 30. T stiahnuť III.poz.DK (fakultatívne V. poz.) a natočenie do épaulement croisé do B8,
- 31. -32. T výdrž, HK z 3. poz. do prípravnej pozície.

2.3.Battement tendu jeté 2/4T

- Rovnako ako kombinácia pri tyči č. 6. en face.

2.4.Rond de jambe par terre 3/4 T

- Rovnako ako kombinácia pri tyči bez prídavného port de bras v závere kombinácie, préparation: vysunutie PDK spôsobom battement tendu simple en arrière.

2.5.Battement fondu, Battement soutenu 4/4 T

- Rovnako ako pri tyči, celá kombinácia en face . Fakultatívne je možné urobiť kombinácie z V. poz. , v rámci postupových skúšok je možné vybrať si buď kombináciu Battement soutenu, alebo Battement fondu .

2.6.Battement frappé par terre 2/4 T

- Kombináciu cvičiť rovnako ako pri tyči, ale par terre s rozdielom posledného taktu cvičiť v každom smere, namiesto piqué urobiť ostrý zdvih pracujúcej DK na 30°.

2.7.Port de bras, Adagio. 32 3/4 T

vých. poz. III. poz. épaulement croisée do bodu 8 (fakultatívne V. poz.), HK v prípravnej pozícii, préparation: 2 3/4 T príprava HK do pózy croisé (PHK do 2. poz., LHK do 3. poz.)

- 1.- 8. T 2.port de bras,
- 9. T natočenie tela en face,
- 10. T LHK prechod do 2. poz.,
- 11.- 12. T 1 x demi - plié v III. poz. (fakultatívne V. poz.) en face,
- 13.-14. T 1 x battement relevé lent 45° à la seconde PDK ,zatvoriť PDK vzad,
- 15.T natočenie tela do bodu 2. III. poz. croisé (fakultatívne V. poz.),
- 16. T PHK prechádza do 3. poz.,
- 17.- 32. T celé z LDK.

3. Allegro:

3.1.Temps levé sauté z I.poz. 16 2/4

vých. poz. I. poz. en face, HK v prípravnej poz.,préparation: 2 2/4 T výdrž vo vých. pozícii

- 1.- 2. T demi - plié v I. poz. ,
- a - temps levé sauté v I. poz.,
- 3. T dopad, výdrž v demi - plié,
- 4.T vystrieť DK,
- 5.- 8. T opakovať 1. -4. T,
- 9. T demi - plié v I. poz.,

- a - temps levé sauté v I. poz.,
- 10. T dopad, výdrž v demi - plié,
- 11.- 12. T vystrieť DK,
- 13.T demi - plié v I. poz.,
- a - temps levé sauté v I. poz.,
- 14. T dopad do demi - plié , zároveň odraz,
- a - temps levé sauté v I. poz.,
- 15. T dopad do demi - plié v I.poz- výdrž,
- 16. T vystrieť DK.

3.2.Temps levé sauté v II. poz. 16 2/4 T

- rovnako ako kombinácia č.1.

3.3. Temps levé sauté z III. poz. 16 2/4 T (fakultatívne V. poz.)

- rovnako ako kombinácia č.1.

3.4.prípravné cvičenie pre pas échappé do II. poz. (z V. poz. do II.poz.) 16 2/4 T

vých. poz. V. poz. en face PDK vpredu , préparation: 2 2/4 T (HK do cvičenia nezapájať)

- 1.- 4. T pas échappé rozložene, s vyperovaním v pozíciách (v 2. a 4.T)do V. poz. zatvoriť LDK,
- 5.- 8. T celé z LDK,
- 9.- 16. T celú kombináciu zopakovať.

4. diagonála:

- tanečné kroky pas polka, valčíkový krok, poskoky v attitude en avant 45°, chôdza vytočene.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1.ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ predvedú presnosť jednotlivých cvičení techniky klasického tanca v rozsahu svojich anatomických dispozícií, ✓ predvedú základné malé adagio v priestore s využitím jednotlivých cvičení techniky klasického tanca v épaulement s dôrazom na tanečnosť a koordináciu práce DK, HK a hlavy, ✓ predvedú presné a pohotové prenášanie váhy tela na DK v jednotlivých cvičeniach techniky v náročnejších technických a rytmických kombináciách, ✓ realizujú základné skoky 1.skupiny skokov techniky klasického tanca s dôrazom na výšku skoku, ✓ ovládajú slovom základnú terminológiu techniky klasického tanca v rozsahu obsahu predmetu. 	<p>Exercices à la barre:</p> <p>Grand battement jeté z V. poz.</p> <p>Battement tendu pour le pied do IV. poz.</p> <p>Battement relevé lent na 90° do všetkých smerov z V. poz.</p> <p>Relevé - abaissé v IV. poz.</p> <p>Battement tendu jeté piqué z I. a V. poz. - 30°</p> <p>Battement soutenu par terre (s pridaním relevé v V. poz.)</p> <p>Grand plié v IV. poz.</p> <p>Petit battement sur le cou de pied</p> <p>Grand battement jeté piqué z I. a V. poz.</p> <p>Battement développé do všetkých smerov</p> <p>Pas coupé cez cou-de-pied (par terre)</p> <p>Pas de bourrée simple en dehors</p> <p>úklon s vysunutou DK na piqué bočne</p> <p>Battement double frappé par terre</p> <p>Pas balancé</p> <p>Exercices au milieu:</p> <p>Grand plié v I., II. poz. en face</p> <p>Battement tendu jeté en cloche z I. a V. poz. do všetkých smerov</p> <p>Battement fondu na 45° do všetkých smerov</p>
---	---

	<p>Battement soutenu na 45° do všetkých smerov</p> <p>Battement retiré</p> <p>Grand battement jeté z I. poz.</p> <p>Pas coupé en face</p> <p>Demi - plié v IV. a V. poz. v épaulement croisée aj éffacée</p> <p>Battement dégagé do IV. poz.</p> <p>pózy: croisées, éffacées, á la seconde - par terre</p> <p>Battement tendu jeté piqué z I. aj V. poz. en face - 30°</p> <p>Grand plié v V. poz. v épaulement</p> <p>Battement tendu simple do všetkých smerov v épaulement croisé a éffacé</p> <p>Battement relevé lent na 90° z I. poz. en face</p> <p>3. port de bras v épaulement croisée</p> <p>Pas de bourée simple en dehors - en face</p> <p>úklon s vysunutou DK na piqué bočne</p> <p>Pas balancé en face</p> <p>1., 2., 3. arabesques par terre</p> <p>Battement double frappé par terre</p> <p>Temps lié par terre en dehors, en dedans</p> <p>Allegro:</p>
--	---

	<p>trampolínové skoky v I., II. poz. aj na jednej DK</p> <p>Pas échappé sauté (petit) en face</p> <p>Changement de pieds</p> <p>Pas assemblé en face bočne</p>
--	--

Žiaci po ukončení 2.ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú základné tanečné pózy en l'air , spojovacie kroky a port de bras v kombinácii malého adagia s dôrazom na tanečnosť a cítenie hudby, ✓ realizujú uspokojivo niektoré cvičenia na relevé, ✓ využívajú silu DK pri odraze skokov, ✓ pri skokoch si uvedomujú začiatky princípu „ballon“, ✓ poznajú správne princípy realizácie jednotlivých základných cvičení v rámci obsahu, ✓ ovládajú slovom základnú terminológiu techniky klasického tanca v rozsahu obsahu predmetu. 	<p>Exercices à la barre:</p> <p>Rond de jambe par terre v demi- plié en dehors, en dedans</p> <p>Battement soutenu na 45° (s pridaním relevé v V. poz.)</p> <p>Plié a relevé s DK na 45°</p> <p>polobraty v V. poz. na pološpičkách smerom k tyči a od tyče</p> <p>Battement double frappé en l'air - 30°</p> <p>Rond de jambe en l'air na 45°, prípravná fáza</p> <p>Demi - rond de jambe na 45° en dehors, en dedans (porté o 1/4 kruhu)</p> <p>Temps - relevé (préparation k rond de jambe en l'air)</p> <p>Battement développé passé</p> <p>Attitudes</p>

	<p>predklon a záklon s DK vysunutou na piqué , s prepnutou stojnou DK aj v demi - plié</p> <p>Pas de bourrée bez výmeny DK čelom k tyči</p> <p>Pas de bourrée simple en dedans</p> <p>pózy croisées, éffacées par terre zarad'ovať na záver kombinácií, so stojnou DK vystretou v kolene aj v demi - plié</p> <p>Battement fondu na relevé</p> <p>Exercices au milieu:</p> <p>Grand plié v IV. poz. v épaulement croisée aj éffacée</p> <p>4. port de bras</p> <p>Pas balancé z épaulement croisée do épaulement croisée</p> <p>Rond de jambe par terre v plié en dehors, en dedans en face</p> <p>póza écartée par terre</p> <p>Battement tendu jeté - 30° v épaulement croisée aj éffacée</p> <p>polobraty v V. poz. na pološpičkách z croisée do croisée</p> <p>Grand battement jeté z V. poz. en face</p> <p>Battement frappé en l'air -30° v épaulement croisé aj éffacée</p> <p>Temps lié par terre s náklonmi tela en dehors, en dedans</p> <p>Battement tendu double do IV. poz. en face</p> <p>Relevé - abaissé v IV. poz. en face</p>
--	---

	<p>Plié a relevé s DK na 45° en face</p> <p>Battement soutenu par terre (s pridaním relevé v V. poz.) en face</p> <p>Petit battement sur le cou de pied en face</p> <p>Pas de bourrée bez výmeny DK en face</p> <p>Battement double frappé en l'air na 30° en face</p> <p>Battement développé en face</p> <p>1., 2., 3. arabesques s DK en l'air na 45°</p> <p>pózy: croisées, effacées s DK na l'air na 45°</p> <p>4. arabesque par terre</p> <p>Allegro:</p> <p>Changement de pieds v épaulement croisée</p> <p>Sissonne simple en face, počiatočná fáza</p> <p>Pas échappé z épaulement croisée do épaulement croisée</p> <p>Pas assemblé vpred, vzad</p> <p>Pas jeté bočne en face</p> <p>Pas glissade en face, s výmenou aj bez výmeny DK</p>
--	--

Žiaci po ukončení 3.ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
--------------------------	--------------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú prácu DK vo výške 90° v rozsahu svojich anatomických dispozícií (vytočenie en dehors), ✓ realizujú kombinácie z PDK aj z LDK à la barre v jednom celku s využitím spojovacích krokov spojených s obratom, ✓ realizujú niektoré cvičenia klasického tanca na relevé, ✓ poznajú všetky pózy klasického tanca, ✓ používajú všetky pózy v kombináciách v priestore, ✓ aplikujú spojovacie kroky v kombináciách v priestore za účelom rozvoja tanečnosti, ✓ skoky 1. a 2. skupiny realizujú v épaulement, ✓ realizujú niektoré cvičenia au milieu v épaulement, ✓ poznajú správne princípy realizácie jednotlivých základných cvičení v rámci obsahu, ✓ ovládajú slovom základnú terminológiu techniky klasického tanca v rozsahu obsahu predmetu.	<p>Exercices à la barre:</p> <p>Battement double fondu bez relevé, s relevé (fakultatívne)</p> <p>Battement soutenu na 90°</p> <p>Pas coupé s relevé</p> <p>Detourné o 360° en dehors, en dedans na relevé</p> <p>Battement développé passé na 90° do všetkých smerov polobrat en dehors, en dedans s výmenou DK na pološpičke (otvorenie cez cou de pied)</p> <p>Tombé s polobratom sur le cou de pied en dehors, en dedans na pološpičke</p> <p>3. port de bras so sklzom DK vpred i vzad</p> <p>Attitude bokom k tyči ako súčasť adagia</p> <p>Rond de jambe s DK na 45° en dehors, en dedans</p> <p>Temps relevé na 45°</p> <p>Battement frappé na relevé</p> <p>Battement double frappé na relevé</p> <p>Rond de jambe na 45° en dehors, en dedans (1/2 kruhu)</p> <p>Petit battement sur le cou de pied na relevé</p> <p>Grand battement jeté piqué v épaulement croisé a épaulement effacé</p> <p>Exercices au milieu:</p>
---	---

	<p>5. port de bras</p> <p>Battement tendu jeté piqué - 30° v épaulement croisé, effacée</p> <p>Battement fondu en l'air - 45° v épaulement croisée, effacée na celom chodidle</p> <p>Póza écarté na 45°</p> <p>4. arabesque na 45°</p> <p>Grand battement jeté piqué I. a V. poz.</p> <p>Battement soutenu na 45° en face (s pridáním relevé v V. poz.)</p> <p>Battement relevé lent na 90° v épaulement croisée, effacée</p> <p>Rond de jambe en l'air en face</p> <p>Pas de bourrée bez výmeny DK v effacée</p> <p>Battement développé v épaulement croisée, effacée</p> <p>Grand battement jeté v épaulement croisée, effacée</p> <p>Demi - rond de jambe na 45° en dehors, en dedans (porté o ¼ kruhu)</p> <p>Battement double frappé - 30° v épaulement croisé</p> <p>1., 2., 3. arabesques a pózy croisées, effacées s DK na 90°</p> <p>Allegro:</p> <p>Temps - léve sauté v I. a V. poz. s postupom do priestoru</p> <p>Pas échappé s dopadom na jednu DK en face</p> <p>Pas échappé do IV. poz. v épaulement croisé, effacé</p> <p>Pas jeté z épaulement croisée do épaulement croisée</p>
--	--

	<p>Pas glissade s výmenou i bez výmeny DK v épaulement</p> <p>Sissonne ouverte à la seconde 45°</p> <p>Sissonne fermé à la seconde 45°</p> <p>Grand changement de pieds v épaulement croisée</p> <p>Grand échappé sauté z épaulement croisée do épaulement croisée</p> <p>Petit changement o 1/4 kruhu</p>
--	--

Žiaci po ukončení 4.ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ realizujú jednotlivé cvičenia klasického tanca s maximálnym ovládaním prislúchajúcich svalových skupín v rámci svojich anatomických možností, ✓ poznajú jednotlivé cvičenia na rozvoj svojich anatomických dispozícií, ✓ realizujú jednotlivé cvičenia techniky klasického tanca s dôrazom na tanečnosť a cítenie hudby v spojitosti, ✓ poznajú správne princípy realizácie jednotlivých základných cvičení v rámci obsahu, ✓ ovládajú slovom a písmom základnú terminológiu techniky klasického tanca v rozsahu obsahu predmetu. 	<p>Exercices à la barre:</p> <p>Grand battement jeté v épaulement croisé a épaulement effacé</p> <p>pózy à terre ako závery cvikov s prepnutou stojnou DK aj v demi - plié</p> <p>Exercices au milieu:</p> <p>Rond de jambe en l'air s préparation temps -relevé</p> <p>Battement développé passé en face</p> <p>Attitude - croisée, effacée</p> <p>4. arabesque na 90°</p> <p>póza écartée na 90°</p> <p>Battement fondu na relevé en face</p>

	<p>Battement soutenu na 45° (s pridaním relevé v V. poz.) v épaulement croisée aj éffacée</p> <p>Battement développé passé vo veľkých pózach, bez zmeny polohy chodidla SK</p> <p>Demi rond de jambe na 90° en dehors, en dedans z veľkej pózy do veľkej pózy bez pohybu chodidla SK</p> <p>6. port de bras</p> <p>Grand battement jeté piqué vo veľkých pózach</p> <p>Battement frappé v malých pózach - bez relevé</p> <p>préparation pre pirouettes z V. poz. en face</p> <p>Allegro:</p> <p>Sissonne fermée vpred a vzad v malých pózach</p> <p>Double assemblé en face</p> <p>Double assemblé (z épaulement croisée cez en face do épaulement croisée)</p> <p>Pas assemblé bočne z épaulement croisée do épaulement croisée</p> <p>Pas assemblé vpred a vzad v pózach croissées a éffacées</p> <p>Pas jeté vpred a vzad en face</p> <p>scénický sissonne v 1. Arabesque</p> <p>Pas de basque – scénická forma</p>
--	--

	<p>Petit pas de chat (ruský) so švihom dolných končatín vzad a vpred</p> <p>Sissonne ouverte stranou s otváraním DK na 45° en face</p> <p>Sissonne fermé stranou s (z épaulement croisée do épaulement croisée aj éffacée</p> <p>Pas échappé do IV. poz. croisée aj éffacée</p> <p>Temps - levé sauté na jednu DK</p>
--	---

Záverečná skúška

- žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách výrazového, scénického tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 4 min.

- žiaci predvedú tréning z techniky klasického tanca spamäti.

Žiaci po ukončení 1.ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú a vyžívajú silu DK počas realizácie cvičení na 90°, ✓ realizujú jednotlivé cvičenia klasického tanca v správnom prevedení, s prihliadnutím na anatomické dispozície, ✓ využívajú pri realizácii kombinácií v priestore výrazne tanečnosť a výraz (koordinácia hlavy, HK a DK), ✓ realizujú v čistej forme prevedenie jednotlivých spojovacích 	<p>Exercices á la barre:</p> <p>Battement fondu na 90°</p> <p>Grand rond de jambe en dehors na 90°</p> <p>Grand rond de jambe en dedans na 90°</p> <p>přípravné cvičenie k pirouettes z V. poz. en dehors, en dedans</p>

<p>krokov a póz (orientácia v priestore, épaulement),</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú terminológiu techniky klasického tanca slovom a písmom v rozsahu prebratého obsahu techniky klasického tanca, ✓ interpretujú danú kombináciu v tréningu podľa pokynov pedagóga v rozsahu terminológie klasického tanca. 	<p>Exercices au milieu:</p> <p>Battement développé passé en face</p> <p>Battement fondu na relevé en face</p> <p>Battement développé passé vo veľkých pózach, so zmenou polohy chodidla SK</p> <p>Demi rond de jambe na 90° en dehors, en dedans z veľkej pózy do veľkej pózy s par - terným posunom chodidla</p> <p>Battement soutenu na 90° en face</p> <p>prípravné cvičenie k pirouettes en dehors aj en dedans z II. poz. - bez rotácie</p> <p>prípravné cvičenia k pirouettes en dehors aj en dedans zo IV. poz. - bez rotácie</p> <p>Battement fondu na relevé v malých pózach</p> <p>Allegro:</p> <p>Sissonne ouverte vpred a vzad v malých pózach</p> <p>Pas de basque vpred a vzad</p>
--	---

Žiaci po ukončení 2.ročníka II. stupňa základného štúdia základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
--------------------------	--------------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ využívajú obraty (dve DK) aj polobraty pri spájaní jednotlivých kombinácií v postavení pri tyči (à la barre - pravá a ľavá strana), ✓ zapíšu jednoduchú kombináciu cvičení pri tyči (à la barre), ✓ využívajú orientáciu v priestore (body 1- 8 , épaulement) v kombináciách Allegra, ✓ poznajú terminológiu techniky klasického tanca v rozsahu prebratého obsahu slovom a písmom.	<p>Exercices á la barre:</p> <p>polobraty en dehors aj en dedans s KK na 45° vpredu alebo vzadu</p> <p>Battement développé ballotté (fakultatívne)</p> <p>Grand battement jeté s rýchlym développé</p> <p>Exercices au milieu:</p> <p>Battement tendu simple en tournant o 1/8, 1/4 obratu</p> <p>Battement tendu jeté en tournant o 1/8, ¼ obratu</p> <p>Batt. fondu na 90° en face (fakultatívne)</p> <p>Pirouettes z II., IV. a V. poz. en dehors (fakultatívne)</p> <p>Pas de bourée dessus - dessous</p> <p>Allegro:</p> <p>Pas assemblé s postupom do priestoru</p> <p>Pas jeté s postupom do priestoru</p> <p>Sissonne tombé en face</p> <p>Pas ballonné en face na mieste všetkými smermi (fakultatívne)</p> <p>Pas coupé (skokom)</p> <p>Sissonne tombé v malých pózach (fakultatívne)</p>
---	---

	Tour en l'air (fakultatívne)
--	-------------------------------

Žiaci po ukončení 3.ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ transponujú podľa zadania pedagóga kombináciu z prevedenia en dehors na kombináciu en dedans, ✓ vykonajú jeden obrat en dehors, en dedans z II. a V. poz., ✓ realizujú kombinácie podľa zápisu, ✓ poznajú terminológiu klasického tanca slovom a písmom v rozsahu prebratého obsahu. 	<p>Exercices á la barre:</p> <p>Battement développé plié relevé</p> <p>Battement développés s pomalými obratmi en dehors a en dedans s KK na 45° (fakultatívne)</p> <p>Exercices au milieu:</p> <p>Battement développé passé z pózy so zmenou polohy chodidla SK</p> <p>Pirouettes z II. poz. en dehors aj en dedans (jeden obrat)</p> <p>Pirouettes zo IV. poz. en dehors aj en dedans (jeden obrat)</p> <p>Demi rond de jambe s KK na 90° en face z pózy do pózy (fakultatívne)</p> <p>Rond de jambe par terre en tournant</p> <p>Tour lent vo veľkých pózach (fakultatívne)</p> <p>Temps lié na 90° (fakultatívne) en dehors, en dedans</p> <p>Pas glissade en tournant (fakultatívne)</p>

	<p>Allegro:</p> <p>Pas chassé</p> <p>Pas ballonné z miesta - s KK na 45° (fakultatívne)</p> <p>Pas jeté en tournant s polobratom</p> <p>Pas emboité (fakultatívne)</p> <p>Grand sissonne ouverte na mieste</p> <p>Grand sissonne ouverte z miesta do póz (fakultatívne)</p> <p>Pas échappé sauté en tournant</p> <p>Temps lié sauté en dehors, en dedans</p>
--	--

Žiaci po ukončení 4.ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ realizujú jednotlivé cvičenia v rozsahu svojich anatomických dispozícií správnym využitím prislúchajúcej práce svalov, ✓ vykonajú jeden obrat - pirouette en dehors, en dedans z II., IV. a V. poz v kombináciách, ✓ dodržiavajú správnu koordináciu tela pri realizácii jednotlivých cvičení s dôrazom uvedomelého využitia tejto znalosti pri zvyšovaní náročnosti prevedenia cvičení (výška skoku, zvyšovanie počtu obratov pri rotácii a pod.), ✓ realizujú tréning klasického tanca podľa zadania pedagóga (	<p>Zdokonaľovanie prebratého obsahu doposiaľ prebratých jednotlivých cvičení</p> <p>Realizovanie náročnejších kombinácií na priestor, koordináciu a silu s dôrazom na výraz a tanečnosť</p> <p>V prípade fyzických dispozícií potrebných na realizáciu prvkov battu je možné doplnenie vedomostí o fakultatívne cvičenia:</p> <p>Fakultatívne:</p>

<p>terminológia),</p> <p>✓ zostavia jednoduché kombinácie cvičení pri tyči aj v priestore,</p> <p>✓ zapíšu (terminológia) jednotlivé kombinácie tréningu klasického tanca,</p> <p>✓ orientujú sa v zápise pri realizácii podľa písomného zadania v rozsahu prebratého obsahu.</p>	<p>Pas échappé fermé battu</p> <p>Entrechat quatre</p> <p>Entrechat - royal</p> <p>Petit assemblé battu</p>
--	---

Záverečná skúška

- žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách výrazového, scénického tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 5 min.
- žiaci predvedú tréning z techniky klasického tanca spamäti.

ĽUDOVÝ TANEC

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Množstvo, rôznorodosť, pestrosť a krása slovenských ľudových tancov, ktoré sa dodnes zachovali, sú odrazom života nášho ľudu, jeho mentality, citov, potrieb, túžob, názorov, skúseností, fantázie, umeleckého vkusu a tvorivých schopností. Vznikali, rozvíjali sa, menili, zhromažďovali a zušľachtľovali sa po stáročia.

Na utváranie hudobného a tanečného prejavu mali vplyv rôzne činitele: geografické a sociálne podmienky, zamestnanie obyvateľstva, spôsob obživy, oblečenie, sťahovanie, isté ustálené zvyklosti v skupinách, rodoch či obciach a v neposlednom rade aj prejav výrazne nadaných jedincov - osobností - tvorcov z ľudu. Podobným spôsobom sa k nám dostali aj vplyvy ľudových tancov okolitých národov (hlavne v pohraničných oblastiach).

Na Slovensku sme si zatiaľ vytypovali tieto tanečné folklórne oblasti a podoblasti: Podunajská oblasť, Záhorácka oblasť, Nitrianska oblasť, Myjavská oblasť, Trenčianska oblasť, Kysucká oblasť, Turčianska oblasť, Oravská oblasť, Goralská oblasť, Liptovská oblasť, Spišská oblasť, Šarišská oblasť, Zemplínska oblasť, Gemerská oblasť, Horehronská oblasť, Zvolenská oblasť, Podpolianska oblasť, Novohradská oblasť, Hontianska oblasť, Tekovská oblasť.

Tanečný folklór v živej a pôvodnej podobe sa dnes vyskytuje už pomerne málo. Vidáme ho predovšetkým pri rodinných zvykoch (napr. svadby), zvykoch spojených s určitým obdobím roka (napr. jarné chorovody, fašiangové sprievody), regrútskych zábavách a pod.

Na zachovanie týchto národných kultúrnych hodnôt bolo vyvinuté veľké úsilie (výskumy vedeckých pracovníkov SAV, osvetových pracovníkov, profesionálnych i amatérskych umelcov, zápisy opisom, notami, filmové a video záznamy, nahrávky atď.).

V predmete ľudový tanec počas štúdia na ZUŠ by mali žiaci spoznať a naučiť sa rozpoznávať základné tanečné oblasti Slovenska, ich tanečné charaktery, základné tanečné motívy a tanečný repertoár. Ďalej by mali získať základné informácie o hudobnom prejave, ľudovom

odeve, tanečných príležitostiach a zvykosloví. Ich vedomosti by mali byť trvalé a nemali by poznať len samostatné motívy, prípadne presne dané choreografie, ale aj pôvodné formy tancov a vedieť ich interpretovať podľa svojich schopností na základe daných zákonitostí.

V každej tanečnej oblasti sa vyskytujú menej náročné tance, napríklad chorovody a chorovodné hry alebo novodobé ľudové tance, ale nie sú tancami, ktoré nesú charakteristické znaky tanečnej oblasti. Tieto tance majú podobné znaky na celom území Slovenska.

Tanec nikdy nebol samostatnou oblasťou v živote ľudí. Ľudový tanec, hudba, pieseň a ostatné ľudové prejavy tvorili syntetický celok, ktorý nám dáva obraz o vtedajšom spôsobe života a spoločenských vzťahoch. K rovnakému vnímaniu ľudového tanca by sme mali viesť aj žiakov. Okrem toho rozvíjame u žiaka aj jeho technické schopnosti v oblasti rotačnej, skokovej a odzemkovej technike, vo vyšších ročníkoch sa zameriavame na techniku dvíhačiek či tanečný výraz. V prípade, že sa v ročníku nenachádza žiadny chlapec, čo je v poslednej dobe častým javom na ZUŠ, nie je nutné párové tance, resp. motívy mužských tancov, absolútne vynechať. V párových tancoch môže vedúcu úlohu v páre prebrať dievča. V pôvodnom prostredí často tancovali niektoré párové tance dve ženy (cestovanie za prácou, vojny a pod.). Aj poznanie mužských motívov je súčasťou tanečnej výchovy u dievčat, a naopak.

Nemenej významným cieľom je oboznámenie žiakov so slovenským ľudovým tancom a kultúrou, resp. tancom a kultúrou národností žijúcich na území Slovenska, ako súčasťou národného dedičstva a tak pozitívne vplývať na ich vzťah k národu.

CIELE PREDMETU

- priblížením tanečného, spevného a hudobného ľudového prejavu spoznať prostredie, zdroje tvorivosti a mentalitu ľudu v jednotlivých oblastiach Slovenska, zoznámiť sa s citovo bohatým, výrazovo silným prejavom vidieckeho človeka, ktorý tvoril obklopený zvyklosťami, náboženskými sviatkami, prírodou, rodinou, obcou a prácou,

- viesť žiakov k rozoznávaniu jednotlivých oblastí, zoznámiť ich so základnými tanečnými motívmi, s pôvodnou formou jednotlivých tancov, prípadne s ich štylizáciou v choreografii (na hodinách tanečnej praxe), s piesňami v nárečí, s ľudovou hudbou, zvykmi a charakteristickými krokmi.
- rozširovať a zdokonaľovať technickú vyspelosť žiakov, formovať a rozvíjať tanečnosť a tanečný charakter podľa jednotlivých oblastí, prehľbovať výrazový register, podchytiť talenty,
- cibrením tanečného a hudobného vkusu formovať tiež estetické cítenie žiaka,
- z výchovnej stránky s poznávaním folklórnych tradícií ovplyvňovať a podporovať aj vlastenecké cítenie, pocit príslušnosti k slovenskému národu a národnostiam Slovenska.
- dosiahnuť technický a výrazový stupeň, zodpovedajúci požiadavkám špičkových amatérskych súborov ľudového scénického tanca a pripraviť žiaka na talentové skúšky na konzervatóriá so študijným zameraním - Tanec a vysoké školy umeleckého zamerania..

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prvá časť I. stupňa základného vzdelávania

Žiaci po ukončení 3.ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zatancujú základné tanečné motívy a kroky z oblastí Slovenska ✓ zatancujú ľudovú mazúrku, ľudovú polku, ✓ poznajú terminológiu tanečných motívov a tancov. 	<p>Jednoduché motívy ľudového tanca z oblastí Slovenska - Zemplín, Myjava, Liptov, Horehronie, Záhorie:</p> <p>perovanie váhou - v stoji, chôdzi, jednokročke, dvojkročke (bočne, v zadnom oblúku), jednotlivo i vo dvojici, v kolese, v párovom</p>

	<p>krútení</p> <p>perovanie ťahom - v stoji, chôdzi, jednokročke, dvojkročke (bočne, v zadnom oblúku), jednotlivo i vo dvojici, v karičke, v párovom</p> <p>krútení</p> <p>valaské- valaský jednoduchý, valaský vo dvojku na pološpičku prinožovaný (na mieste, bočne), valaský vo dvojku na pološpičku (vpred, vzad), valaský vo dvojku na pätu (vpred)</p> <p>chôdza ťahom cez pätu (krok s ukl'aknutím)</p> <p>premenný krok - dvojdobý (polkový), trojdobý (valčíkový)</p> <p>nahadzovaný - na pološpičku (ťahom, váhou), na pätu (ťahom, váhou)</p> <p>zrážaný súčasný</p> <p>záver s prednožením - kľúč (na pološpičku, na pätu)</p> <p>Myjavský hravý vpredu (vytočene - vtočený, vtočene - vytočený)</p> <p>Myjavské kyvadlo: vpredu, vzadu</p> <p>Myjavský dvojkladený vpredu (na pološpičku, na pätu)</p> <p>Myjavské ukl'akované</p> <p>hustý dupák (na celé chodidlo, na pätu)</p> <p>trojdup striedavý (bočne, v zadnom oblúku)</p> <p>chôdza s potleskom (pre dievčatá)</p> <p>malé skoky v drepe (bez potlesku, s potleskom)</p>
--	---

	<p>Liptovský kladený (na pološpičku, na pätu)</p> <p>Liptovský dvojkladený vpredu</p> <p>karičkový krok (pre dievčatá) - hladký, s perovaním ťahom „koníčkami“ (pod seba)</p> <p>karičkové podupy v rôznom rytme</p> <p>jednoduché čapáše (pre chlapcov)</p> <p>podvrtka (dievčaťa pod rukou chlapca),</p> <p>Hajdúch (pre chlapcov) - prednožný na pätu, prednožný,</p> <p>rotácia - hladko z miesta, poskočnými krokmi z miesta, s perovaním váhou z miesta</p> <p>tanečné motívy - ľudovej mazúrky, ľudovej polky</p>
--	---

Žiaci po ukončení 4.ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>✓ zatancujú tanečné motívy z tanečnej oblasti Myjava a Liptov,</p> <p>✓ poznajú rozdiely týchto tanečných oblastí formou tanečných motívov, typických tancov a piesní daného regiónu,</p> <p>✓ poznajú základné informácie týkajúce sa regiónov Myjava a Liptov,</p>	<p>Myjavská tanečná oblasť:</p> <p>tance:</p> <p>Starobabská - párový tanec pomalého tempa</p> <p>Verbunk sólový - mužský tanec mierne rýchleho tempa</p> <p>Verbunk párový - párový tanec mierne rýchleho tempa</p> <p>Čardáš - hustý - párový tanec rýchleho tempa</p> <p>Novodobé ľudové tance (strofické tance) - „V širém poli...“, Šotyš,</p>

<p>✓ poznajú terminológiu tanečných motívov a tancov.</p>	<p>Hrozená, Židovka - párové tance s ustálenými motivickými väzbami</p> <p>motívy:</p> <p>chôdza vyperovaná váhou s postupom vpred a vzad, v otvorenom držaní bočne, vo valčíkovom a čardášovom držaní</p> <p>podupy na záver hudobnej frázy</p> <p>poskok so sklzom a potleskami</p> <p>rotácia váhou na mieste a z miesta, podvrtka</p> <p>Starobabská vyperovaná</p> <p>dvojkročka s prídupom v rôznych postaveniach a držaniach partnerov</p> <p>dvojkročka so zanožením</p> <p>párové krútenie verbunkové v čardášovom držaní</p> <p>zmena v párovom krútení</p> <p>Verbunkový motív základný - vykopávaný a jeho obmeny</p> <p>Valaský jednoduchý preskakovaný</p> <p>Valaský vo dvojku vpred na polochodidlo</p> <p>záver na polochodidlo - kľúč</p> <p>zrazenie z II. do I. pozície</p> <p>nahadzovaný a jeho obmeny</p> <p>nahadzovaný so zrazením</p>
---	---

	<p>nahadzovaný so zrazením a úderom na DK</p> <p>nahadzovaný v rôznych postaveniach a držaniach partnerov, prechody z jednotlivých postavení a držaní partnerov</p> <p>nahadzovaný v podvrtke partnerky</p> <p>rotácia nahadzovaným o 180°</p> <p>rotácia nahadzovaným so zrazením o 360°</p> <p>ukľakované motívy</p> <p>výskoky v stojí spojnóm s otočením o 180° a 360°</p> <p>párové krútenie v čardáši</p> <p>párové krútenie polkovým premenným krokom</p> <p>párové krútenie polkovým premenným krokom po obvode kruhu</p> <p>Liptovská tanečná oblasť:</p> <p>tance:</p> <p>Horný Liptov - Čuchom - ženský tanec</p> <p>Cindruška</p> <p>Do krutu - pomalý tanec 1 muža a 2 žien</p> <p>Do skoku - rýchle pokračovanie tanca Do krutu</p> <p>Dolný Liptov - Odzemok - mužský tanec</p> <p>Koleso - ženský tanec</p>
--	---

	<p>O sebe, resp. Šikovná - párový tanec rýchleho tempa</p> <p>motívy:</p> <p>perovanie váhou a rovnomerne váhou v stoji, chôdzi, jednokročke</p> <p>hladká chôdza po kruhu s potleskami</p> <p>poskoky, preskoky a zoskoky v pohybe po priestore, vid' tanec O sebe</p> <p>kladený na polochodidlo a na päťu</p> <p>dvojkladený a jeho obmeny</p> <p>hravý jednoduchý</p> <p>hravý s prekrížením</p> <p>hravý so zdvihom (Vojtova cifra)</p> <p>valaský jednoduchý sunutý</p> <p>valaský jednoduchý preskakovaný</p> <p>valaský vo dvojku na polochodidlo a na päťu</p> <p>poskok s oblúkom</p> <p>rotácia poskokom</p> <p>rotácia valaským vo dvojku</p> <p>odzemkové oddychové motívy - hajduchový krok drobný, hajduchový krok premenný</p> <p>odzemkové drepové motívy - hajduch predložný, hajduch jednoduchý predložný, hajduch predložný dvojité, hajduch široký čelne,</p>
--	--

	hajduch do zanoženia s úderom na DK valaský vo dvojku vzad s úderom na DK Hajduch do výpadu bočne kolesová chôdza vyperovaná váhou na vnútornú DK párové krútenie akcentovaným preskokom z tanca O sebe drekové motívy z tanca Cindruška párové krútenie z tanca Do krutu párové krútenie z tanca Do skok.
--	---

Záverečná skúška

- Žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografii ľudového tanca v scénickom prevedení na verejnom vystúpení v rozsahu minimálne 3 min.
- Žiaci predvedú nasledovný tréning v rámci postupových skúšok pamäti:

Časový rozsah 60 min

1. MYJAVA

1. Perovanie váhou - pieseň „ Pred bučkom, za bučkom“ 8T
2 x chôdza váhou z PDK na 1/4 noty,
4 x chôdza váhou z PDK na 1/8 noty.

dvojité perovanie na 1/8 noty na PDK, LDK, PDK, otočenie na LDK vľavo

2 x perovanie ťahom na mieste na 1/4 noty,

2 x chôdza ťahom z PDK na 1/4 noty

2 x chôdza cez päť PDK, LDK,

kľúč z PDK cez polchodidlo.

Môže sa opakovať z PDK alebo celé z LDK.

1. 2. Verbung - pieseň „Z hory vietor veje“ 24T

V páre proti sebe - dvojkročka rovnomerná váhou vpred a vzad (CH od LDK, D od PDK)

V páre vedľa seba - vpred s polobratom k sebe,

V páre proti sebe - dvojkročka s vypérováním ,

Spoločné točenie váhou 3 x a podtočka D,

Vykopávaný 4 x PDK,LDK,PDK,LDK,

Vykopávaný 2 x s poloblúkom a s postupom po kruhu po smeru HR,

Kľúč cez päť od PDK.

1. 3. Ukľakovaný, Hustý - pieseň „Visoko lieta slavíček“ 24T

2 x nahadzovaný PDK, LDK,

2 x nahadzovaný skrižmo PDK, LDK,

Nahadzovaný so zrazením PDK,

Nahadzovaný so zrazením s otočkou PDK,

Úkľak vpred LDK, PDK,

Kyvadlo od LDK vzad a vpred,

Kyvadlo od PDK vzad a vpred,

Nahadzovaný so zrazením PDK,

Nahadzovaný so zrazením ĽDK,

Nahadzovaný s polobratom PDK k B1, ĽDK k B5, PDK k B1,tlesk.

1. 4. Rotácia č. 1 po diagonále

2 x hladké točenie, 2 x točenie preskokom od PDK, ĽDK.

1. 5. Rotácia č.2 po diagonále

1 x točenie poskokom s prinožením od PDK, ĽDK.

2. LIPTOV

2. 1. Cindruška - pieseň „Ej Cindruška, cindruška“ 12T

I. sloha 1. - 6.T chôdza po kruhu v proti smere HR,

7. - 11.T skoky v drepe na mieste tvárou do kruhu, HK vbok,

12.T zdvih do stoja.

II. sloha 1. - 6.T chôdza po kruhu s potleskami pred telom v proti smere HR,

7. - 11.T skoky v drepe s postupom vpred s potleskami 4 x, 6x s náklonmi tela von PB, dnu ĽB a HK držia sukňu,

12.T zdvih do stoja.

III. sloha 1. - 6.T chôdza po kruhu po smere HR,

7. - 11.T 5x skoky v drepe dnu PB, stred, von ĽB, stred s 1 HK,

12.T zdvih do stoja.

IV. sloha 1. - 6. T chôdza po kruhu s potleskami pred telom v proti smere HR,

7. - 11.T dvojice proti sebe skoky v drepe s potleskami proti sebe,

12.T zdvih do stoja.

2. 2. Odzemok - pieseň „Po valasky od zeme“ 12T

I. sloha 1.- 4.T chôdza váhou na 1/8 noty po kruhu v proti smere HR,

5.- 12.T jednoduchý hajdúch na $\frac{1}{4}$ noty na PDK, ĽDK odľahčená
vpred, stoj znožný.

II. sloha 1.- 4. T premenný krok od PDK,

5. - 12.T striedavý hajdúch na $\frac{1}{8}$ noty na PDK, ĽDK, stoj roznožný.

III. sloha 1.- 4. T premenný krok od PDK,

5. - 12.T valaský krok vpred s postupom vpred.

IV. sloha 1.- 4.T valaský krok vzad s postupom vpred,

5. - 12.T hajdúch do výpadu.

2. 3. Do krutu - pieseň „Frajer môj lístoček“ 20T

I. sloha 1. - 6.T jednokročka vpred ĽDK a vzad PDK na mieste,

7. - 13.T otáčanie trojice jednokročkou v smere HR ,

14. - 20.T krútenie v trojke na ĽDK v proti smere HR .

II. sloha 1. - 6.T jednokročka vpred ĽDK, vzad PDK,

7. - 11.T krútenie v trojke na ĽDK v proti smere HR,

12. - 20.T nadnesenie so zmenou smeru a krútenie v trojke na PDK po
smeru HR.

2. 4. Do skoku - pieseň „Nechtela kašu“ 18T

I. sloha 1. - 6.T jednokročka vpred ĽDK a vzad PDK,

7. - 12.T valaský vo dvojku od ĽDK,

13. - 18.T kladený od ĽDK, 1 x poskok na ĽDK a dup PDK.

II. sloha 1. - 6.T dvojkladený od ĽDK, trojdup,

7. - 12.T krútenie v trojke poskokmi od ĽDK v proti smere HR,

13. - 20.T krútenie v trojke zoskokmi od ĽDK v proti smere HR .

2. 5. O sebe - pieseň „Pije, pije na doline vtáča“ 16T

alebo „Ľšli dievky ľan trhat“ 16T alebo 24T,

- I. sloha 1.- 4.T 2 x hravý jednoduchý od PDK, ĽDK, 1 x hravý prekrížený od PDK,
 5. - 8.T 2 x hravý jednoduchý od ĽDK, PDK , Vojtova cifra od ĽDK,
 9. - 12.T 4 x kladený na polchodidlo od PDK, ĽDK, PDK, ĽDK
 13.- 16.T výmena miest partnerov s poskokmi od ĽDK, PDK, ĽDK, dup PDK.
- II. sloha 1.- 4.T 4 x dvojkladený od PDK, ĽDK, PDK, ĽDK
 5.- 8.T 2 x dvojkladený PDK, 2 x dvojkladený ĽDK,
 9.-12.T 4 x dvojkladený s postupom vzad PDK, ĽDK, PDK, ĽDK
 13.-16.T dvojkladený so zdvihom – odťahovaný PDK, ĽDK PDK, ĽDK
- III. sloha 1.- 4.T valaský od ĽDK, PDK, ĽDK, PDK
 5.- 8.T poskok ĽDK, poskok PDK, preskok od ĽDK, dup ĽDK,
 9.- 16.T párové krútenie preskokmi po smeru HR od PDK .

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1.ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zatancujú tanečné motívy z Horehronskej a Podpolianskej tanečnej oblasti, ✓ zatancujú typické tance z oblasti Horehronia a Podpoľania, ✓ poznajú rozdiely týchto tanečných oblastí formou tanečných motívov, typických tancov a piesní daného regiónu, 	Horehronská tanečná oblasť: tance: Šorový - tanec mužov, alebo mužov a žien Horehronský dupák (čardáš) - párový tanec

<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznajú názvoslovie tanečných motívov z Horehronskej a Podpolianskej oblasti, ✓ poznajú základné informácie týkajúce sa regiónov, ✓ poznajú terminológiu tanečných motívov a tancov.	<p>Koleso - ženský tanec</p> <p>Vo trojo z Telgártu - ženský tanec</p> <p>motívy:</p> <p>perovanie oblasti v chôdzi a v jednokročke</p> <p>potlesky</p> <p>valaský jednoduchý preskakovaný</p> <p>valaský jednoduchý sunutý</p> <p>valaský vo dvojku na polochodidlo</p> <p>dupák jednoduchý stáčaný</p> <p>trojdup striedavý</p> <p>trojdup bez striedania</p> <p>poskočný dupák</p> <p>poskočný dupák stáčaný</p> <p>poskočný dupák a jednoduchý dupák stačané</p> <p>hustý dupák</p> <p>hustý dupák stáčaný</p> <p>špecifický ženský motív z Telgártu a jeho obmeny</p> <p>zakladaný</p> <p>hybký poskok</p> <p>kolesový beh vyperovaný váhou až akcentovaným preskokom</p>
--	--

	<p>rotácia poskokom o180° a 360°</p> <p>rotácia akcentovanými preskokmi</p> <p>zmena smeru krútenia v kolese tromi nízkymi poskokmi</p> <p>zastavenie rotácie koleša nízkym poskokom na vnútornej DK a prídupom vonkajšou DK</p> <p>motív párového krútenia</p> <p>zmena smeru párového krútenia</p> <p>Podpolianska tanečná oblasť:</p> <p>tance:</p> <p>mužské a ženské cifrovanie</p> <p>Koleso - ženský tanec</p> <p>Do vysoka - párový tanec</p> <p>Tanierový - párový tanec</p> <p>Váľaný - párový tanec</p> <p>motívy:</p> <p>perovanie oblasti v chôdzi, jednokročke a dvojkročke</p> <p>sunutie súbežné</p> <p>sunutie vtočene - vytočené</p>
--	--

	<p>poskok s oblúkom dnu</p> <p>poskok drgom (pumpovaný)</p> <p>detviansky kladený vpred</p> <p>valaský jednoduchý (šuchaný)</p> <p>valaský preskakovaný, valaský vo dvojku vpred na polochodidlo - detviansky</p> <p>valaský vo dvojku s natočením</p> <p>hravý na polochodidlo</p> <p>hravý na päť a polochodidlo a jeho obmeny</p> <p>hravý vo vzduchu</p> <p>hravý bočný</p> <p>motív ženského sólového cifrovania a jeho obmeny</p> <p>mäkký zraz</p> <p>pätáč nízky</p> <p>pätáč vysoký</p> <p>valaské cifrovanie („štrikovaný“) a jeho obmeny</p> <p>zapojenie šatky do pohybu pri tanci dievčat</p> <p>párové krútenie v tanci „Do vysoka“ (zoskokom)</p> <p>zmena smeru párového krútenia v tanci „Do vysoka“</p> <p>párové krútenie „tanierové“ poskokom a vyperované váhou</p> <p>párové krútenie „váľaný“</p>
--	--

	<p>rotácia poskokmi</p> <p>kolesový beh vyperovaný váhou na vnútornú DK</p>
--	---

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiaci zatancujú tanečné motívy zo Zemplínskej tanečnej oblasti, ✓ žiaci zatancujú tanečné motívy Goralskej tanečnej oblasti, ✓ žiaci poznajú rozdiely tanečných oblastí formou tanečných motívov, typických tancov a piesní daného regiónu, ✓ poznajú základné informácie týkajúce sa regiónov, ✓ poznajú terminológiu tanečných motívov a tancov. 	<p>Zemplínska tanečná oblasť:</p> <p>tance:</p> <p>jarné chorovody - ženské tance</p> <p>Karička z Parchovian - ženský tanec</p> <p>„Sarku raz!“ - mužský tanec</p> <p>Čardáš z Parchovian - párový tanec</p> <p>motívy:</p> <p>perovanie ťahom v stoji</p> <p>perovanie ťahom v stoji s natáčaním piet,</p> <p>perovanie ťahom v jednokročke, dvojkročke a chôdzi</p> <p>chôdza vyperovaná ťahom v karičke</p> <p>podvrтка partnerky počas dvojkročky</p> <p>krok s prídupom na pätu až celým chodidlom a na polochodidlo</p> <p>poskok vyperovaný ťahom do zanoženia</p>

	<p>trojdup vyperovaný ťahom poskok s podupmi (karičkový záver s podupmi) záver na polochodidlo (kľúč) vyperovaný ťahom poskok zakladaný vyperovaný ťahom zrážaný základný zrážaný základný s čapášom zrážaný s prídupom vyperovaný ťahom zrážaný s prídupom vyperovaný ťahom a s čapášom čapáš v prednožení a zanožení hladká chôdza v karičke karičkový beh vyperovaný ťahom v držaní skrížmo vzad ob jednu preborenie karičky smerom do stredu kruhu otvorenie karičky a jej vodenie po priestore „plochá“ karička pretáčania dievčat v karičke motív párového krútenia z čardáša zmena smeru párového krútenia podvrtka partnerky v čardáši základný motív z tanca Sarku raz povely a príslušné motívy z tanca Sarku raz</p>
--	---

	<p>Goralská tanečná oblasť, resp. tance z oblastí severného Slovenska:</p> <p>tance:</p> <p>Goralský „skríža“ - párový tanec Košíček z Hladovky - párový tanec Polka zo Zuberca - párový tanec Prostá zo Zuberca - párový tanec Zajačí zo Zuberca - tanec 1 muža a 2 žien</p> <p>motívy:</p> <p>jednokročka v prednom oblúku pri predspeve valaský vo dvojku v pohybe po priestore valaský vo dvojku prinožovaný v predozadnej línii podupy poskok so zanožením poskok s kresnutím päty do prednoženia párové krútenie v polke zo Zuberca párové krútenie v tanci Prostá zmena párového krútenia v tanci Prostá drobný valaský vo dvojku prinožovaný rotácia drobným valaským vo dvojku prinožovaným</p>
--	--

	<p>rotácia zoskokom</p> <p>zakladaný dvojitý (ozvodný vzad dvojitý) a jeho obmeny</p> <p>podupy a ich rytmické obmeny</p> <p>párové krútenie (zvíjaný a zielona)</p> <p>ozvodný a jeho obmeny</p> <p>ozvodný vpred (s dupom)</p> <p>zakladaný jednoduchý (ozvodný vzad jednoduchý)</p> <p>ovíjaný</p> <p>vyrážaný</p> <p>kresané motívy</p> <p>zrážané goralské v rôznych obmenách</p> <p>povely a príslušné motívy z tanca Košiček</p>
--	---

Žiaci po ukončení 3.ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ žiaci zatancujú tanečné motívy zo Šarišskej tanečnej oblasti a tanečnej oblasti, v ktorej sídli ZUŠ, blízka tanečná oblasť, resp. oblasti, o ktorej má pedagóg dostatočné poznatky, ✓ poznajú základné informácie týkajúce sa regiónov, ✓ poznajú terminológiu tanečných motívov a tancov. 	<p>Šarišská tanečná oblasť:</p> <p>tance:</p> <p>Krucená z Raslavíc - párový tanec</p> <p>Raslavicka polka - párový tanec</p> <p>Bašistovská - mužský tanec</p> <p>Koľesko z Fintíc - ženský tanec</p>

	<p>Mojše, Kurikrik s valcerom, Čerjaná - párové tance s pevnou hudobno - tanečnou formou</p> <p>motívy:</p> <p>jednokročka rovnomerne vyperovaná váhou</p> <p>dvojkročka rovnomerne vyperovaná váhou</p> <p>hladká chôdza</p> <p>chôdza hladká v čardášovom držaní (vodenie v tanci Krucena)</p> <p>prenášanie váhy</p> <p>pomalé krútenie páru v čardášovom držaní chôdzou vyperovanou ťahom rovnomerne</p> <p>podvrtka chôdzou</p> <p>párové krútenie váhou na vnútornú DK (motív párového krútenia z tanca Krucena)</p> <p>zmena smeru krútenia páru</p> <p>podvrtka motívom párového krútenia z tanca Krucena</p> <p>prísunný krok vpred na polochodidlo vyperovaný váhou rovnomerne</p> <p>kolesový beh váhou na vnútornú DK</p> <p>kolesový beh váhou a s prídupom na vnútornú DK</p> <p>párové krútenie preskokom na vnútornú DK (motív párového krútenia z tanca Raslavicka polka)</p>
--	--

	<p>poskoky</p> <p>poskoky s čapášom a jeho obmeny</p> <p>nahadzované váhou a jeho obmeny</p> <p>čapáš vo výraznom prešľapovaní do unoženia a zanoženia dnu</p> <p>výrazné prešľapovanie</p> <p>podupy ukončovacie a ich obmeny</p> <p>podvrtka poskokom</p> <p>podvrtka motívom párového krútenia z tanca Raslavicka polka</p> <p>zrážaný jednoduchý váhou</p> <p>zrážaný dvojitý vyperovaný váhou</p> <p>zrážaný dvojitý vyperovaný váhou so stáčaním</p> <p>behy bočne so zrazom</p> <p>“Kľúč” nahadzovaný</p> <p>premenný krok dvojdobý (základný oddychovací motív) v postupe po kruhu</p> <p>valaský vzad vo dvojku</p> <p>základný čapáš Bašistovskej spojený s potleskami</p> <p>základný čapáš Bašistovskej spojený s potleskami obohatený o otáčanie na mieste</p> <p>základný čapáš Bašistovskej spojený s potleskami obohatený o zrážanie päťami (ostrohami)</p>
--	---

	<p>zrážanie päťami v rôznych rytmoch</p> <p>krútenie párov po kruhu hladkým valčíkovým krokom</p> <p>krútenie párov po kruhu hladkým polkovým krokom</p> <p>jednokročky bočne s úklonom tela od smeru postupu</p> <p>jednokročky bočne s prídupom a s úklonom tela od smeru postupu</p> <p>valaský vo dvojku prinožovaný</p> <p>rotácia valaským vo dvojku prinožovaným</p> <p>drobný preskok bočne s prídupom a súčasným úklonom tela a jeho obmeny (Mojše)</p> <p>región, kde ZUŠ sídli:</p> <p>výučba tanečných motívov z detailnejšieho štúdia regiónu, v ktorej má ZUŠ sídlo.</p>
--	--

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
--------------------------	--------------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ zatancujú náročnejšie motívy a motivické väzby, prípadne tance, ✓ poznajú základné informácie všetkých regiónov prebratých na I. stupni vzdelávania v predmete ľudový tanec. 	<p>Opakovanie motívov a tancov už z prebratých tanečných regiónov.</p> <p>V prípade, že škola disponuje pedagógom so zameraním na ľudový tanec, odporúča sa doplnenie obsahu tanečných motívov z regiónov, ktoré nie sú obsahom na prvom stupni vzdelávania v ZUŠ.</p>
---	--

Záverečná skúška

- Žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografii ľudového tanca v scénickom prevedení na verejnom vystúpení v rozsahu minimálne 4 min.
- Žiaci predvedú tréning ľudového tanca spamäti.

II. stupeň základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dosiahnu charakter tanečných motívov jednotlivých tanečných regiónov prebratých na I. stupni vzdelávania v ZUŠ, ✓ zatancujú tanečné motívy a tance z oblastí Spiš, Gemer, Tekov, Kysuce, Turiec, Orava alebo Záhorie. 	<p>náročnejšie motivické väzby jednotlivých tanečných regiónov prebratých na I. stupni vzdelávania v ZUŠ</p> <p>motívy a tance z ďalších regiónov Slovenska podľa špecializácie pedagóga na základe výskumu jednotlivých regiónov ako sú Spiš, Gemer, Tekov, Kysuce, Turiec, Orava alebo Záhorie</p>

--	--

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu prvky párových motívov z oblasti tanečných regiónov a dokážu ich realizovať v tanečnej interpretácii.	motívy párových tancov a ich náročnejšie formy („zdvíhačky“) prehlbovanie a upresňovanie párovej formy pri náročných tancoch

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ žiaci poznajú spôsoby rozdielneho prevedenia tanečných motívov jednotlivých tanečných regiónov v autentickej a scénickej podobe ľudového tanca.	jednotlivé tanečné motívy a ich rozdiely medzi autentickou a scénickou formou

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ dosiahnu technický a výrazový stupeň zodpovedajúci požiadavkám špičkových amatérskych súborov ľudového tanca.	vypracovávanie regionálneho charakteru tanečných motívov jednotlivých tanečných regiónov zdokonaľovanie zmyslu pre kolektívny prejav, rozvoj individuálnej

	tanečnosti, rozvoj schopnosti improvizácie
--	--

Záverečná skúška

- Žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografii ľudového tanca v scénickom prevedení na verejnom vystúpení v rozsahu minimálne 5 min.
- Žiaci predvedú tréning ľudového tanca spamäti.

KREATÍVNY TANEC

CHARAKTERISTIKAPREDMETU

Kreatívny tanec je tanečný smer, ktorý vznikol a začiatku 20. storočia a priniesol zmeny v poňatí tanečného umenia. Prísne pravidlá klasického tanca narušila americká tanečnica Isadora Duncanová (27. 5. 1878 - 14. 9. 1927) a vniesla do tanca nové kvality. Dominantná už nebola technika, ale výraz celého tela, vyjadrenie hudby a využitie priestoru. Základným prístupom k tancu bolo oslobodenie tanečného prejavu v každom smere - v tvare kostýmu, vo výbere hudobného sprievodu, v prostredí, kde predstavenie prebiehalo. Kreatívny tanec akceptuje prirodzené anatomické možnosti ľudského tela, rozvíja individuálny výraz tanečníka a snaží sa o harmóniu všetkých zložiek tanečného umenia. Analýza vlastností ľudského tela (váha, dýchanie, svalová aktivita ...) sa stali východiskom pre nové techniky moderného tanca v ďalšej etape vývoja (M. Graham výdych - nádych, J. Limón - váha ...).

Kreatívny tanec je prechodným stupňom k modernému tancu. Obsahuje množstvo informácií o priebehu pohybu v tele, geometrických a psychologických vlastnostiach priestoru, o nosnosti rytmickej a melodickej stránky hudby, o význame ticha v tanci, o potrebe vhodného kostýmu pre tanečníka. Sleduje a rozvíja vzťahy pohyb - priestor, pohyb - hudba. Rozsah tém si svojou náročnosťou vyžaduje dôkladnú prípravu nielen pedagóga, ale aj korepetítora, ktorý musí vhodne meniť sprievodné skladby. Je vhodné tiež striedať živú a reprodukovanosť hudbu. Ideálny je korepetítor - improvizátor, ktorý strieda klavír s jednoduchými bicími nástrojmi (bubienok, tamburína, triangel, paličky ...).

Predmetom kreatívny tanec žiak získava nielen nový pohľad na seba v tanci, ale stáva sa aj vzdelanejším divákom tanečných predstavení. Kreatívny tanec svojím pohybom, priestorovou a hudobnou slobodou rozvíja tanečnosť aj tvorivosť dieťaťa. Kreatívny tanec oboznamuje žiakov s vlastnosťami priestoru, rozvojom a kvalitou pohybu, učí počúvať, precítiť a vytancovať hudbu. Všetky získané poznatky tohto predmetu sa dajú aplikovať aj v iných tanečných technikách.

CIELE PREDMETU

- oboznámiť žiakov o priebehu pohybu v tele,
- rozvíjať prirodzený tanečný pohyb a tvorivosť žiakov,
- viesť žiakov k slobodnému, individuálnemu prejavu,
- osvojiť si geometrické a psychologické vlastnosti priestoru,
- oboznámiť žiakov o nosnosti rytmickej a melodickej stránky hudby a o význame ticha v tanci,
- sledovať a rozvíjať vzťahy pohyb - priestor, pohyb - hudba,
- vychovať kvalitných uchádzačov pre štúdium na tanečných konzervatóriách.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ chápu pohyb prostredníctvom tela tanečníka v rôznych rovinách poznania v spojitosti s rozvíjaním pohybu, dýchania a srdcovej činnosti a samotnou stavbou ľudského tela, ✓ ovládajú si telo tanečníka ako s uvoľnením tak aj napätím svalového ústrojenstva, ✓ uplatňujú uvedomenie si tela tanečníka formou improvizácie či už v prirodzenom alebo akademickom tanečnom pohybe. 	<p>telo ako nástroj tanečníka:</p> <p>stavba ľudského tela</p> <p>dýchanie, srdcová činnosť</p> <p>chrbtica (stavba, význam, oblé polohy)</p> <p>pohybové možnosti jednotlivých častí ľudského tela a ich využitie v tanečnej improvizácii</p> <p>napätie a uvoľnenie svalstva tela a ich dôsledky na pohyb- tanec</p> <p>dynamika pohybu, väzba s hudbou a výrazom</p> <p>telo tanečníka v práci základných pohybov: rozvíjanie pohybu(v ľahu, v stoji, chôdzi), civilný a umelecký pohyb, primárny a sekundárny pohyb, rozvoj pohybu v horizontálnom a vertikálnom smere, impulzy, tvary pohybov(rovné, oblé), ťažisko, chôdza, beh</p> <p>hudba (v úzkej spojitosti s telom tanečníka):</p>

	emocionálna väzba hudby a pohybu(dur, mol)
--	---

Žiaci po ukončení 4.ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>✓ uvedomuje si potrebu priestoru a hudby v tanci,</p> <p>✓ využívajú prácu formou improvizácie rovnako ako v treťom ročníku s pridaním ďalších rozmerov tanečného umenia a to s priestorom a hudbou (oproti 3.ročníku, kedy pochopenie pohybu bolo smerované k žiakovi, jeho vlastnému emocionálnemu prežívaniu a tým aj poňatie samotnej improvizácie, vo 4. ročníku žiaci uvedomelou improvizáciou využívajú priestor a hudbu ako neoddeliteľnú súčasť tanečného umenia).</p>	<p>tanec - priestor - jeho technické aj psychologické vlastnosti</p> <p>pohyb : pohyb vedený priamo a nepriamo, vlna (špecifický tok pohybu), smery pohybov, pohyb vedený ťahom, švihom.</p> <p>fókus, periférne videnie</p> <p>priestor: technické vlastnosti priestoru (šírka, výška, hĺbka), diagonála smerová (uhlopriečka), diagonály priestorové, horizontálne delenie priestoru, vertikála, symetria a asymetria</p> <p>psychologické, respektíve výrazové, vlastnosti priestoru: miesta v priestore, na javisku, emočný význam bodov, cítenie stredú- centra priestoru, tvorba vlastného, fantazijného priestoru</p>

	hudba: rytmus, melódia- vyjadrenie pohybom, metrická vnímavosť, pamäť, tanec bez hudby
--	--

Záverečná skúška

- Žiaci demonštrujú základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách kreatívneho tanca v scénickom prevedení v rozsahu minimálne 3 min.
- Žiaci demonštrujú nasledovný tréning v rámci postupových skúšok spamäti:

Časový rozsah 30 min

1. Úloha: Prechod pohybu cez kĺby a chrbticu

Cvičenie začína v ľahu na zemi a prechádza všetkými horizontálnymi rovinami a končí vo vertikále v stoji a výskoku.

2. Úloha: Práca s ťažiskom

Kombinácia obsahuje pohyb iniciovaný ťažiskom s dôrazom na čistý smer pohybu: do stredu - od stredu sály, vpred - vzad, vpravo - vľavo

3. Úloha: Švihový pohyb , 3/4 takt

Kombinácia obsahuje pohyb dolných končatín, horných končatín, hlavy , trupu.

Aplikujeme úlohy:

a.) rozdelenie triedy na skupinu „A“, ktorá tleska 3/4 takt a „B“, ktorá tancuje

b.) prerušíme hudobný sprievod a skupina musí udržať tempo cvičenia

4. Úloha : Fókus a periférne videnie

Improvizácia žiakov - vodca a skupina, so zadaním striedania dynamickej škály pohybov (pp – ff) a zmenou tvaru pohybov celého tela (oblý, hranatý).

Poznámka: úlohy 1. – 3. sú vytvorené pedagógom, 4. úloha je improvizácia žiakov

DŽEZOVÝ TANEC

CHARAKTERISTIKAPREDMETU

Džezová kultúra (hudba a tanec) pramení v africkom ľudovom prejave a bola súčasťou života kmeňov. Sprevádzala ho pri rôznych rituáloch, ceremóniách (svadby, iniciačné zvyky, pohreby, zaklínanie počasia, liečenie chorých...). Tance boli sprevádzané bohatou kmeňovou výzdobou (tetovanie, totemy, maľovanie) a ovládal ich celý kmeň. Základným hudobným nástrojom bol samozrejme bubon, ktorý mal okrem hudobnej funkcie aj dorozumievaciu úlohu medzi osadami. Bubeníci opakovaním vlastnej rytmickej štruktúry pri súčasnom hraní vytvárali svojráznu až magickú atmosféru vedúcu tanečníkov k extáze.

Po objavení Ameriky roku 1492 a postupnej násilnej deportácii černochoch na jej územie bol tanec, spev a hudba jediným prejavom emócií otrokov. Tu nastalo postupné prelínanie nielen afrického umenia rôznych kmeňov, ale aj splyvanie s európskou kultúrou otrokárov. Španieli, Francúzi a ďalší otrokári katolíckeho vierovyznania podporovali udržiavanie afrického dedičstva čiernych, ktorí hľadali paralely medzi svätcami belochoch a svojimi bohmi. Protestanti odmietali akceptovať prejavy otrokov a zakazovali im hudbu a tanec v čase oddychu. Napriek prvotnému odporu k čiernemu umeniu prenikli jeho charakteristické prvky aj do vážneho umenia a silne ho ovplyvnili hlavne v 20. storočí. Jedným príkladom tejto konfúzie je muzikál - hudobný divadelný žáner vychádzajúci z džezovej hudby a adekvátne používajúci džezový tanec.

Pohybové hudobné cítenie čiernej populácie so špecifickým temperamentom je nevyčerpatelným prameňom rôznych tanečných novínok. Napríklad: charleston, rock'n roll, twist, brake dance, rap... Rovnako aj populárna hudba vyrástla z džezovej hudby a je mládeži veľmi blízka svojou dynamikou, vitalitou a možnosťou individuálneho prejavu.

Potreba systému pre výchovu tanečníkov džezového tanca viedla k vypracovaniu metodiky tohto žánru. Uplatňuje prirodzené dispozície žiakov, zlepšuje ich koordinačné schopnosti, pohybový rozsah, rozvíja tanečnosť. Tento druh tanca je vhodné vyučovať v druhej časti I. stupňa. Talentovaní žiaci majú možnosť pokračovať vo svojom umeleckom raste v amatérskych súboroch moderného a džezového tanca.

CIELE PREDMETU

- osvojiť si pohybové pravidlá techniky, princípy a ich väzby
- rozvíjať koordinačné schopnosti žiaka,
- rozvíjať tanečnosť a individuálny prejav žiaka v tanci,
- zväčšovať pohybový rozsah,
- dosiahnuť cítenie hudby,
- vychovať kvalitných tanečníkov pre amatérske súbory a kvalitných uchádzačov pre štúdium na hudobno - dramatické konzervatóriá so študijným zameraním Tanec.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1.ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ aplikujú špecifické držanie tela v džezovom tanci, ✓ aplikujú posun prízvuku na 2.dobu v pohybe, ✓ majú osvojený izolovaný pohyb jednotlivých centier a ich polyrytmický model v základnej forme, ✓ poznajú špecifické pozície horných a dolných končatín, ✓ poznajú špecifické podoby technických cvičení, ✓ využívajú koordináciu pohybov pri príprave na točenie a skoky v džezovom tanci ✓ poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu predmetu. 	<p>zahrievacie cvičenia:</p> <p>perovanie v kolenách v I. a II. par. poz. s posunom prízvuku na 2. dobu, široká II. prir. vyt. poz.</p> <p>vyťahovanie HK kolmo k stropu a uvoľnenie Prances (perovanie nad zem a odraz na 45°)</p> <p>Table top</p> <p>technické cvičenia:</p> <p>Knee bend (v I. a II. prirodzene vytočenej pozícií., HK prechádzajú z neutrálnej pozície do long jazz arm, s pridaním table top)</p> <p>Brush (pridávanie jednoduchých port de bras a zachovávanie princípu opozície HK, zaradovanie do kombinácií aj flexované chodidlo, knee bend, výpon)</p>

	<p>Extension (do výšky 45° vpred, bočne, vzad, bočne)</p> <p>Torso twist</p> <p>Low kick (kombinovanie aj s rôznymi pohybmi HK, krokmi cez vtočené passé a podobne)</p> <p>izolácie (zvlášť len boky, hrudník, hlavu, ramená, stavba kombinácií izolácii na 4, 2, 1 dobu, HK pevne opreté o boky, alebo v pozícii long jazz arm)</p> <p>polyrytmické cvičenia (spájanie len dvoch centier s rozdielnym rytmom)</p> <p>chôdza - základná džezová chôdza (obohatenie chôdze izoláciou ramien alebo hlavy)</p> <p>chôdza cez passé</p> <p>chôdza bočne</p> <p>džezové chassé</p> <p>točenie - realizácia točenia zo IV. par. poz.</p> <p>švihy do štvorca - realizácia švihov na knee bend, HK long jazz arm</p> <p>švihy po diagonále -švih zo IV. poz. prir. vyt., HK long jazz arm</p> <p>skoky:</p> <p>Passé jumps zo IV. par. poz. nakročením na pravú DK</p>
--	---

Žiaci po ukončení 2.ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú typické držanie tela v krátkych tanečných kombináciách, ✓ využívajú získané pohybové informácie zvyšovaním náročnosti na fyzický výkon, ✓ spájajú dve centrá v tom istom pohybe, ✓ realizujú jeden obrat točenia v džezovom tanci na jednej dolnej končatine, ✓ realizujú v kombináciách vo väčšej miere priestorové a rytmické zmeny, ✓ poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu predmetu. 	<p>zahrievacie cvičenia:</p> <p>vyťahovanie trupu s pridaním deep knee bend v prvej fáze cvičenia, realizácia cvičenia na 8, 4, 2 doby, vyťahovanie HK k stropu, ripple, table top, bounce a návrat vo VP</p> <p>Prances (kombinované s krokmi cez paralelné passé vpred, vzad)</p> <p>technické cvičenia:</p> <p>Deep knee bend (prechod do TT, podtiahnutie panvy, prehnutie, hinge)</p> <p>Brush (na 45° par. aj vyt. so zapojením HK a ďalších vhodných cvikov (ripple, 1 obrat, záves, výpon))</p> <p>jednoduchý džezový flick (krížom cez stojnú, vpred, bočne, precvičovanie aj s HK</p> <p>Low kick (DK sa postupne zvyšuje 45°, 90°, nad 90°, spájanie s točením, chassé, švihmi)</p> <p>Extension (na 90°)</p> <p>Body roll (plynulá vlna telom)</p> <p>kombinácie izolácií (spájanie dvoch centier v tom istom tempe, v stojí na mieste, v chôdzi)</p>

	<p>pád sklzom</p> <p>džezové chassé s výskokom (kombinovanie s točením, chôdzami, izoláciami)</p> <p>džezové chôdze (použitie v chôdzi izolácie panvy, ramien, hlavy)</p> <p>točenie - príprava krokom do IV. par. poz. a jeden obrat en dehors</p> <p>poskoky (k poskoku pridanie torso twist, striedavo, kontra DK v polohe passé)</p> <p>obmena priameho poskoku (odtiahnutie odrazovej DK päťou pod sedacie svaly)</p> <p>polyrytmické cvičenia (spájanie dvoch pohybových centier v jednoduchej kombinácii s rôznym rytmom)</p> <p>kombinácie:</p> <p>kombinácie na 16 až 32 taktov na obidve strany (spájanie troch - štyroch zvládnutých cvičení a snaha uplatňovania v nich určitý stupeň kontrastov v pohybe, smeroch, rytme, nálade)</p>
--	---

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
--------------------------	--------------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ používajú získané pohybové informácie zvyšovaním náročnosti na fyzický výkon s dôrazom na tanečnosť a výraz, ✓ aplikujú priestorové a rytmické zmeny v tanečných kombináciách, ✓ poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu predmetu, ✓ poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu predmetu.	<p>zahrievacie cvičenia:</p> <p>cvičenie v stoji na mieste alebo v chôdzi</p> <p>rolovanie trupu, aj s knee bend, úklony, predklony, záklony, ripple, vyťahovanie HK, table top, podťahovanie panvy, prehnutie prances (na zemi, nad zemou, 90° paralelne, vytočene spojené s krokmi, švihmi, točením)</p> <p>technické cvičenia:</p> <p>Deep knee bend (grand plié) I., II., IV., V. poz.</p> <p>Brush (paralelne, vytočene, na zemi, na 45°, 90°, priamo alebo cez passé, s prepnutím alebo flexovaným priehlavkom (v priebehu kombinácie zapájanie knee bend, relevé, točenie, závesy, torso twist, hinge ...)</p> <p>Extension (malá tanečná etuda s určitým záberom do priestoru), pózy aj z techniky klasického tanca attitudes, arabesques, z džezového tanca hip lift, body roll, úklony trupu, kontrakciu ...</p> <p>džezový flick (dvojitý (double)s izoláciami hlavy, točeniami)</p> <p>Low kick (spájanie s izoláciami, rôznymi točeniami, preskokmi, pádmi, závesmi)</p> <p>polyrytmické cvičenia (na mieste a v chôdzi, viac centier v rôznych rytmických rovinách)</p>
--	---

	<p>izolácie (zvládnutie pohybov dvoch centier v tom istom rytme, ale aj v rozdielnych rytmoch)</p> <p>Body roll (cvičenie má adagiový charakter, zapájanie pózy attitude, zbalenie na podlahu, zmeny tempo...)</p> <p>točenie - na mieste - zo IV. poz. prir. vyt. en dehors - v pohybe z miesta - zo IV. poz. par. na napnutej SK</p> <p>švihy (na mieste, s postupom)</p> <p>skoky a poskoky (čerpanie inšpirácia zo športu, klasického tanca, z pozorovania zvierat)</p> <p>kombinácie:</p> <p>Dĺžka kombinácií 32 až 64 taktov, výber vhodnej hudby . Kombinácie majú vyšší stupeň náročnosti vo vertikálnom i horizontálnom členení.</p>
--	---

Žiaci po ukončení 4.ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
--------------------------	--------------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ využívajú svoj individuálny tanečný prejav v tanečných kombináciách podľa požiadaviek pedagóga s dodržiavaním technických princípov realizácie pohybov, ✓ aplikujú priestorové a polyrytmické nároky v tanečných kombináciách s dôrazom na vnímanie náročnejších hudobných podkladov ✓ poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu predmetu.	<p>zahrievacie cvičenia , technické cvičenia:</p> <p>Výučba kombinácií v ucelených tanečných kombináciách, v dĺžke do 64 T - etudách, kde je možné využitie jednotlivých technických cvičení v rôznych obmenách so zachovaním postupnosti potrebnej pre rozohriatie tela žiaka, zároveň dôraz na technický rast využívaním maximálnych dispozícií žiaka so zameraním na tanečnosť, výraz a čistotu prevedenia. Postupnosť jednotlivých technických cvičení sa nemení, je dôležité dôrazné zachovanie charakteru techniky džezového tanca s výrazným znakom polyrytmického a polycentrického cítenia hudby a pohybu.</p> <p>Kombinácie:</p> <p>dĺžka kombinácií je minimálne 64 taktov, Improvizácia ako jedna z charakteristických čŕt džezového tanca. Dôraz na individualitu žiaka v interpretácii.</p>
--	---

Záverečná skúška

- Žiaci demonštrujú základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách džezového tanca v scénickom prevedení v rozsahu minimálne 4 min.
- Žiaci demonštrujú tréning techniky džezového tanca spamäti.

MODERNÝ TANEC

CHARAKTERISTIKA

Techniky moderného tanca poskytujú široké možnosti istej umeleckej výpovede, respektíve komunikácie sprostredkovanvej pohybom tanečníka. Techniky umožňujú vo veľkej miere spoznať a rozšíriť pohybové možnosti tela v rámci rešpektovania jeho anatomickej štruktúry a v súlade s fyzickými dispozíciami. Techniky M. Grahamovej a J. Limóna patria medzi tie, ktoré majú spomedzi moderných tanečných techník

najprepracovanejšiu metodiku. Každá poskytuje tanečníkovi špecifickú kvalitu pohybu a výrazové možnosti. Sú veľmi dobrým materiálom pre rozšírenie si pohybovej a výrazovej zdatnosti žiakov II. stupňa tanečného odboru ZUŠ.

Technika J. Limóna je zameraná na využitie energie pochádzajúcej z voľného pádu jednotlivých častí tela, resp. celého tela. Tanečník si uvedomuje pohyb ako neustálu premenu energie z hodnoty potenciálnej (v momentoch, keď gravitácii vzdoruje) na kinetickú (keď sa jej poddáva), a to v rôznych častiach tela izolovane. Dodržať harmonickú jednotu celého tela tak ako orchester, ktorý súzvučí napriek tomu, že každá skupina nástrojov má svoju zvláštnu partitúru. Pohyb, ktorý neustále prebieha medzi najhlbším bodom pádu a suspension, čiže najvyšším bodom odľahčenia, poskytuje tancu vzrušujúcu dynamiku. Pocit opozície zasa napomáha zabezpečiť telu rovnováhu bez svalových kontrakcií a jasné definovanie pohybu v priestore. Využíva gravitáciu ako hybnú silu, pád, uvoľnenie váhy, dych ako dôležitú súčasť pohybu, potenciálnu energiu a energiu uvoľnenú pri pohybe, ktorá ho formuje, a ktorú následne tanečník presmerováva. Je založená na princípoch postupnosti, opozície, potenciálnej a kinetickej energie, pádu, zhupu, odrazu, zavesenia, váhy, izolácie a dychu. Vyžaduje cítenie tiaže a schopnosť izolovať jednotlivé váhové celky tela.

Technika M. Grahamovej je vystavaná na princípe dýchania ako prirodzeného zdroja energie, pričom výdych v kontrakcii sústreďuje energiu do centra a release ju zasa usmerňuje von. Kontrakcia a release ako protipóly aktu dýchania sa stávajú hnacou silou pre pohyb v priestore, pád, skok, rotáciu. Technika M. Grahamovej je jedinečná svojím rozvinutým systémom cvičení na podlahe, ktoré detailným spôsobom prepracúvajú chrbtové svalstvo a ovládanie celého trupu. Špecifickými cvičeniami sa rozvíja flexibilita, fyzická kondícia a koordinácia celého tela. Technika M. Grahamovej patrí k najcharakteristickejším a najobtiažnejším technikám moderného tanca. Je založená na princípe contraction (kontrakcie) a release (povolenie kontrakcie) a spiral (princíp špirály). Rozvíja spojenie centra s perifériami tela, tanečné dýchanie, elasticitu, pružnosť a muzikálnosť žiakov. Cvičenia sa rozvíjajú zo zeme cez stoj až po pohyb po priestore.

CIELE

- poznať základné princípy techník moderného tanca a ich rozdiely,
- dokázať využiť princípy techniky na rozvoj tanečnosti žiaka,
- dosiahnuť technický a výrazový stupeň zodpovedajúci požiadavkám špičkových amatérskych súborov moderného scénického tanca,
- vychovať kvalitných uchádzačov pre štúdium na vysokej škole umeleckého zamerania.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

II. stupeň vzdelávania

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú základný princíp techniky J. Limóna (fall - recovery) v základných cvičeniach, ✓ uvedomujú si postupný pohyb chrbtice, ✓ uplatňujú základný princíp techniky v jednoduchých kombináciách v priestore, ✓ poznajú odbornú terminológiu moderného tanca v rozsahu obsahu predmetu. 	<p>stručná informácia o osobnosti a diele J. Limóna</p> <p>prípravné cvičenia na podlahe:</p> <p>spinal succession (cvičenie na postupnosť v odvíjaní chrbtice)</p> <p>bounces - hmity</p> <p>bounces with twist (hmity s natočením tela v horizontálnej torzii)</p> <p>cvičenia v stoji a priestore:</p> <p>standing bounces (hmity v stoji)</p> <p>tendu series (zahriatie chodidla)</p> <p>plié series(zahriatie bedrových, kolenných a členkových kĺbov)</p> <p>swings in second (izolácia hlavy, ramien hrudníka a pásu v zhupoch v dráhe poloblúka a celého kruhu)</p> <p>rebound in threes (odraz s návratom po dráhe pádu v ¾ takte)</p>

	<p>slow twos, fast threes (zosúladenie pádu a podchytenia DK, HK a trupu)</p> <p>foot isolation- izolácia chodidla, príprava na eleváciu)</p> <p>passé series</p> <p>développé series</p> <p>lunge series (prenášanie ťažiska)</p> <p>spiral turns (špirálové točenia)</p> <p>12-count phrase (väzba na 12 dôb)</p> <p>drops in threes (príprava na eleváciu)</p> <p>body as an orchestra (izolácia a vzájomná súhra práce DK, HK a trupu s postupom v priestore)</p> <p>hop series (skoky)</p> <p>piqué series</p>
--	---

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú základné princípy techniky J. Limóna vo všetkých typoch cvičení, ✓ aplikujú základný princíp techniky v náročnejších rozvinutých cvičeniach, ✓ vedome používajú princíp techniky v tanečných kombináciách, 	<p>Náročnejšia podoba a väzby všetkých skupín cvičení s dôrazom na technickú zručnosť, rozvíjanie tanečnosti, plynulosti a dynamiky pohybu.</p> <p>Intenzívna podpora rozvoja expanzie pohybu do priestoru.</p>

<p>✓ poznajú odbornú terminológiu moderného tanca v rozsahu obsahu predmetu.</p>	<p>Individualita prejavu v tanečných variáciách.</p>
--	--

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>✓ ovládajú základné princípy techniky M. Graham v cvičeniach na podlahe, v stoji a v pohybe v priestore,</p> <p>✓ predvedú základnú formu s jednoduchým rozvinutím jednotlivých cvičení na podlahe, v stoji, v základnej chôdzi a skokoch v priestore,</p> <p>✓ poznajú odbornú terminológiu moderného tanca v rozsahu obsahu predmetu.</p>	<p>stručná informácia o osobnosti a diele M. Graham</p> <p>prípravné cvičenia na podlahe:</p> <p>prepojenie dychu s centrom pohybu</p> <p>práca panvy</p> <p>príprava contraction (C) (kontrakcie) a release (R) (uvoľnenia)</p> <p>prepojenie centra s perifériami, prepojenie HK na prácu chrbtice</p> <p>nácvik základných sedov</p> <p>nácvik „shift of the weight“</p> <p>nácvik špirály</p> <p>nácvik opozície</p> <p>nácvik hrudného záklonu</p> <p>prípravné cvičenia v stoji:</p> <p>základné postavenie tela</p>

	<p>vzťah k podlahe</p> <p>práca chodidla (odtláčanie sa)</p> <p>princíp C-R, kontrakcia ako hybná sila pohybu</p> <p>opozícia hornej a dolnej polovice tela, princíp špirály</p> <p>cvičenia na podlahe (Floor work):</p> <p>16 hmitov v troch základných pozíciách (16 bounces)</p> <p>dýchanie (breathing) na 2, 4, 3, 6</p> <p>otvorenie DK po špirále (spiral leg opening)</p> <p>špirála do sedu na jednom boku, špirála do profilu</p> <p>kontrakcia v polohu (seated back contraction)</p> <p>kontrakcia do predklonu (contraction over)</p> <p>séria hlbokých kontrakcií (deep contraction series)</p> <p>cvičenia na chodidlo (feet coming forward, pointig, flexing)</p> <p>vytiahnutia (long leans)</p> <p>špirála v 4. pozícii (arms around the back)</p> <p>vytiahnutie DK vzad (back leg extention)</p> <p>pleadings</p> <p>cvičenia v stoji (Center work):</p> <p>práca chodidiel a natiahnutie zadnej strany DK (feet work a heel stretch)</p> <p>kontrakcia so zatvorením DK do paralelnej pozície, kontrakcia do</p>
--	--

	<p>predklonu</p> <p>kontrakcia s prenesením váhy bočne, kontrakcia s grand plié a relevé</p> <p>vysúvanie DK (brushes) na podlahe, na 45° a do vyšších polôh</p> <p>presúvanie váhy (shift of the weight)</p> <p>séria rond de jambe</p> <p>ostré pohyby DK (beats serie)</p> <p>bočné vytiahnutie trupu (high side lift - side body stretch)</p> <p>bočné náklony (battements développés a body tilt)</p> <p>príprava chodidla na skok (changes around ankle serie)</p> <p>točenia v špirále (spiral turn)</p> <p>prances, elevácia na mieste</p> <p>cvičenia s postupom do priestoru (Travelling):</p> <p>chôdze (jednoduchá cez prvú pozíciu do rôznych smerov, s rondom)</p> <p>trojkročky</p> <p>chôdze s kontrakciou</p> <p>chôdze s opozíciou (low walk, step draw)</p> <p>traveling prances</p> <p>skoky (s kontrakciou, s opozíciou)</p>
--	---

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
--------------------------	--------------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú základné princípy techniky M. Graham (contraction - release a spiral) v cvičeniach na podlahe, v stoji a v pohybe v priestore, ✓ aplikujú základný princíp techniky v náročnejších rozvinutých cvičeniach, ✓ vedome používajú princíp techniky v tanečných kombináciách, ✓ poznajú odbornú terminológiu moderného tanca v rozsahu obsahu predmetu.	<p>Opakovanie všetkých skupín cvikov v náročnejšej podobe a väzbe rozvíjajúce sa zo zeme cez stoj až po pohyb v priestore.</p> <p>Dôraz na technickú zručnosť, spojenie centra s perifériami tela, tanečné dýchanie, elasticitu, pružnosť a muzikálnosť žiakov.</p> <p>Podpora individuality prejavu v tanečných variáciách.</p>
---	--

Záverečná skúška

- Žiaci demonštrujú základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách moderného tanca v scénickom prevedení v rozsahu minimálne 5 min.
- Žiaci demonštrujú tréning techniky moderného tanca spamäti.

HISTORICKÝ TANEC

CHARAKTERISTIKA

Predmet historický tanec zoznamuje žiakov s historickými spoločenskými tancami minulých storočí.. Cieľom predmetu je oboznámiť žiakov s tancami mestskej a dvorskej spoločnosti v chronologickom usporiadaní od 15. po 19. storočie. Žiaci sa oboznamujú s dvorskou etiketou,

životným štýlom minulých storočí, čím sa kultivuje ich súčasné správanie. Oboznamujú sa tiež s dejinami hudby a výtvarného umenia, histórie a kultúry. Historický tanec obsahuje základné kroky a figúry podľa štýlu a historického obdobia. Tento predmet je vhodný pre učiteľa s užšou špecializáciou na klasický tanec, nakoľko technika klasického tanca má svoj pôvod práve v historickom tanci. Poznanie historického tanca dáva žiakovi väčší rozhľad v tanečnom umení a orientáciu v histórii. Predmet historický tanec kultivuje a zušľachtuje pohyb, telo sa stáva grációznym a vznešenejším. Historické tance sú dobrou formou verejnej prezentácie na javisku, pretože pri tomto predmete nie je nutná taká veľká disponibilita fyzických dispozícií ako v predmete klasický tanec, napriek skutočnosti však využíva veľkú časť princípov klasického tanca.

CIELE

- oboznámiť sa s dobovými tancami dvorskej či mestskej spoločnosti od 15. do 19. storočia,
- zaoberať sa aj teoreticky tanečnou históriou, etiketou a spôsobom života v jednotlivých slohových obdobiach.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

II. stupeň základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dodržiavajú základné držanie a polohy tela, hlavy a ramien, ✓ ovládajú pozície DK, ✓ interpretujú základné tance a tanečné kroky z 15. -16.storočia, 	1. - 16. storočie: držanie a polohy tela, hlavy, ramien, pozície DK tanečná chôdza, základné kroky historických tancov: pas glissé poklony 15. a 16. storočia

<p>✓ poznajú odbornú terminológiu historického tanca prebratého obsahu .</p>	<p>Basse danse: kroky a poklony kroky jednoduché a dvojité malá tanečná kompozícia podľa dobového zápisu</p> <p>Branle: kroky a poklony kroky jednoduché a dvojité skočné jednoduché a dvojité kroky</p> <p>Kadencia tanečné etudy : branle simple, double, gai</p> <p>Pavana: kroky a poklony kroky jednoduché a dvojité, ich varianty tanečná kompozícia pavany (16. stor.)</p>
--	---

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
--------------------------	--------------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú základné tance a tanečné kroky 17.storočia, ✓ poznajú odbornú terminológiu historického tanca v rozsahu prebratého obsahu. 	<p>17. storočie:</p> <p>držanie a polohy tela, hlavy, ramien, pozície DK a HK v tancoch 17. storočia</p> <p>základné kroky historických tancov: pas chassé</p> <p>Poklony 17. storočia</p> <p>Menuet - kroky a figúry:</p> <p>poklony v menuete, základný krok v menuete na 2 T, základný krok v menuete na 1 T, kroky v menuete vpravo a vľavo, Pas grave</p> <p>tanečná kompozícia menuetu 17.storočia</p> <p>tanečná kompozícia menuetu 18.storočia</p>
--	--

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretujú základné tance a tanečné kroky 17.storočia, ✓ poznajú odbornú terminológiu historického tanca v rozsahu prebratého obsahu. 	<p>18. storočie :</p> <p>držanie a polohy tela, hlavy, ramien, pozície DK a HK v tancoch 18. storočia</p> <p>základné kroky historických tancov : double chassé</p> <p>poklony 18. storočia</p>

	<p>Gavota - kroky a figúry :</p> <p>poklony v gavote, Balancé menuet, Balancé gavotte, Pas de zephyre, pas marché a trois pied, malá kompozícia gavoty</p> <p>Francúzske kontratanca 18. storočia - kroky a figúry:</p> <p>Gavotový krok, zvonkový krok, cvalový krok, Rigodonový krok</p> <p>Figúry :</p> <p>le rond, le moulinet, la chaine, chaine des dames</p> <p>tanečná etuda</p>
--	--

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>✓ interpretujú základné tance a tanečné kroky 19.storočia,</p> <p>✓ poznajú odbornú terminológiu historického tanca v rozsahu prebratého obsahu.</p>	<p>19. storočie:</p> <p>držanie a polohy tela, hlavy, ramien, pozície DK a HK v tancoch 19. storočia</p> <p>základné kroky historických tancov: pas balancé, pas de basque</p> <p>poklony 19. storočia</p> <p>Polonéza :</p> <p>základný krok, poklony v polonéze, tanečné figúry, priestorová kresba</p> <p>Mazúrka :</p> <p>kroky (pas gala, pas couru), coup de talon ,točenie v páre, tanečná</p>

	<p>etuda</p> <p>Valčík: kroky a figúry, tanečná etuda</p> <p>Polka: kroky a figúry, tanečná etuda</p>
--	---

Záverečná skúška

- Žiaci demonštrujú základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách historického tanca v scénickom prevedení v rozsahu minimálne 5 min.
- Žiaci demonštrujú historické tance spamäti.

TANEČNÁ PRAX

CHARAKTERISTIKA

Tanečná prax pre všetky učebné predmety je v prvom polroku školského roku spravidla priradená k jednotlivým predmetom (viac prevažuje technická príprava). V druhom polroku prevažuje tanečná prax, pod čím rozumieme prácu na choreografiách na verejné vystúpenie. Predmet tanečná prax vyžaduje tvorivú prácu pedagóga pri nácviku choreografií, ktoré sú komponované na základe tanečných techník z predmetov klasický tanec, ľudový tanec, kreatívny tanec, džezový tanec, moderný tanec a historický tanec.

Dôležitú úlohu hrá aj samotný výber hudobného podkladu pri tvorbe choreografií. Je nutné, aby hudobný podklad bol adekvátny veku a zodpovedal tanečným zručnostiam žiakov v jednotlivých ročníkoch. Voľbou vhodného hudobného materiálu má pedagóg možnosti priameho kreovania hudobného vkusu žiaka, čím umožňuje žiakovi spoznávať rôzne aj žánre hudby, s ktorými sa žiak bežne nestretáva.

Zároveň aj úlohou pedagóga, v tomto prípade v úlohe pedagóga - choreografa je myslieť pri tvorbe choreografií aj na výchovný moment tejto práce v súčinnosti s vekom a schopnosťami žiakov.

Predmet vychováva u žiakov schopnosť vystúpiť pred obecnstvom a dáva žiakom základy umeleckého prejavu, ktorý je okrem technickej zdatnosti žiaka v základných akademických tanečných technikách na verejnom vystúpení rovnako dôležitý. V neposlednom rade vo vyučovacom procese tohto predmetu má pedagóg možnosť žiaka ovplyvňovať v otázkach zodpovednosti, prístupu, sociálneho správania sa a sebahodnotenia žiaka, čo sú všetko atribúty, ktoré sú nesmierne dôležité pri vývoji osobnosti.

Tento predmet je náročný pre učiteľa, ktorý je v jednej osobe choreografom, návrhárom kostýmov (v mnohých prípadoch aj ich realizátorom) ako aj hudobne vzdelanou osobou, schopnou vyhľadávať vhodné hudobné skladby na choreografické spracovanie.

CIELE

- získať scénické skúsenosti z tanečného umenia,
- nadobudnúť zmysel pre zodpovednosť, ktorá je pri tejto činnosti nevyhnutná,

- vychovávať u žiakov schopnosť esteticky vnímať a prežívať tanečné umenie,
- formovať tanečný a hudobný vkus žiaka.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

1.časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zatancujú na verejnom vystúpení choreografie na ľudovú alebo umelú hudbu v rozsahu minimálne 2 min.	Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu tanečná príprava.

Žiaci po ukončení 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zatancujú na verejnom vystúpení choreografie na ľudovú aj umelú hudbu v rozsahu minimálne 2min.	Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu tanečná príprava.

Žiaci po ukončení 3.ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>✓ zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v technike ľudového, kreatívneho alebo scénického, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 3 min.</p>	<p>Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec alebo kreatívny tanec.</p>

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>✓ zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v technike ľudového, kreatívneho a scénického, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 3 min.</p>	<p>Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetov ľudový tanec, klasický tanec a kreatívny tanec.</p>

Záverečná skúška

Žiaci zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v rozsahu výkonového štandardu 4.ročníka prvej časti I. stupňa štúdia v tanečnom odbore ZUŠ.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1.ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>✓ zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v technike ľudového, džezového alebo scénického, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 4:00 min.</p>	<p>Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec a džezový tanec.</p>

Žiaci po ukončení 2.ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>✓ zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v technike ľudového, džezového alebo scénického, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 4:00 min.</p>	<p>Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec a džezový tanec.</p>

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard

<p>✓ zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v technike ľudového, džezového alebo scénického, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 4 min.</p>	<p>Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec a džezový tanec.</p>
--	---

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>✓ zatancujú na verejnom vystúpení skupinové alebo malé (sólo) choreografie v technike ľudového, džezového a scénického, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 4 min.</p>	<p>Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec a džezový tanec</p>

Záverečná skúška

Žiaci zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v rozsahu výkonového štandardu 4.ročníka druhej časti I. stupňa štúdia v tanečnom odbore ZUŠ.

II. stupeň základného štúdia

Žiaci po ukončení 1.ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
--------------------------	--------------------------

<p>✓ zatancujú na verejnom skupinové alebo malé (sólo) choreografie technikách technike ľudového, historického alebo moderného tanca v rozsahu minimálne 4 min.</p>	<p>Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec, historický a moderný tanec.</p>
---	---

Žiaci po ukončení 2.ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>✓ zatancujú na verejnom vystúpení skupinové a malé (sólo) choreografie v technike ľudového, historického alebo moderného tanca v rozsahu minimálne 4:30 min.</p>	<p>Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec, historický a moderný tanec.</p>

Žiaci po ukončení 3.ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>✓ zatancujú na verejnom vystúpení skupinové alebo malé (sólo) choreografie v technike ľudového, historického alebo moderného</p>	<p>Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec, historický a moderný tanec.</p>

tanca v rozsahu minimálne 5 min.	
----------------------------------	--

Žiaci po ukončení 4.ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zatancujú na verejnom vystúpení skupinové a malé (sólo) choreografie v technike ľudového, historického alebo moderného tanca v rozsahu minimálne 5min.	Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec, historický a moderný tanec.

Záverečná skúška

Žiaci zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v rozsahu výkonového štandardu 4.ročníka prvej časti II. stupňa štúdia v tanečnom odbore ZUŠ.

VOLITEĽNÉ HODINY - voľné hodiny

Voľné hodiny v tanečnom odbore je vhodné zamerať na rozšírené vyučovanie tanečných techník formou repertoáru (práca v súbore), zároveň je ale možné vyučovať i tanečné techniky, ktoré nie sú obsahom štúdia na I. alebo II. stupni základnej umeleckej školy:

Takýmito tanečnými technikami sa rozumie napríklad: tance iných národov, pantomíma, gymnastika, step, orientálne tance, španielske tance, spoločenské tance a pod. Podmienkou zaradenia novej tanečnej techniky je ale dôsledné vypracovanie metodiky danej tanečnej techniky,

pričom vyučovanie môže viesť len pedagóg s odbornou praxou v danej technike. Tento dokument sa stáva povinnou prílohou školského vzdelávacieho programu.

FORMY PRAKTICKEJ VÝUČBY

Všetky predmety na prvom aj druhom stupni vzdelávania sa vyučujú skupinovú formu.

VYUČOVACÍ JAZYK

Vyučovanie v tanečnom odbore sa realizuje v štátnom jazyku.

POVINNÉ PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE

V ZUŠ na vyučovanie študijného zamerania tanečného odboru je potrebné zabezpečiť pedagógov s kvalifikačnými predpokladmi pre vyučovanie predmetov:

Kvalifikačné predpoklady:

A. Vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa

1. v príslušných akreditovaných umelecko - pedagogických študijných programoch,
2. v príslušných učiteľských študijných programoch a doplnenie pedagogickej spôsobilosti,
3. v odbore učiteľstvo pre ľudové školy umenia.

B. Vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa

1. v príslušných akreditovaných umelecko - pedagogických študijných programoch,
2. v príslušných učiteľských študijných programoch a doplnenie pedagogickej spôsobilosti.

C. Vyššie odborné vzdelanie

1. v hudobnom a dramatickom konzervatóriu a tanečnom konzervatóriu ukončené absolútoriom v príslušnom študijnom odbore,
2. záverečná skúška na vyšších hudobných (hudobno - pedagogických) školách, na Odbornej hudobnej škole pre slepých v Prahe, ak je vysvedčenie opatrené doložkou o spôsobilosti vyučovať na ľudových školách umenia (bývalá základná hudobná škola),
3. len pre prípravné štúdium a 1.časť I. stupňa tanečného odboru a vyučovanie predmetu tanečná prax i úplné stredné odborné vzdelanie a 5-semesterálny kurz tanečnej pedagogiky.

Výučbu skupiny voliteľných predmetov zameraných na výučbu tanečných techník, ktoré nie sú obsahom vyučovania prvého alebo druhého stupňa vzdelávania, môže vyučovať aj pedagóg, ktorý preukáže minimálne trojročnú odbornú prax v danej tanečnej technike a vypracuje vzdelávací štandard pre jednotlivé ročníky súčasne s metodikou vyučovania, ktorá sa stane povinnou prílohou školského vzdelávacieho programu ZUŠ.

V predmetoch hudobno – pohybová výchova, tanečná príprava, ľudový tanec (1.časť I. stupňa) a klasický tanec (1.časť I. stupňa) je nutná korepetícia v plnom rozsahu.

Kvalifikačné predpoklady na vyučovanie jednotlivých predmetov a požiadavky na ich splnenie sú predmetom vyhlášky 437/2009 Z. Z. , zákona 317/ 2009 Z. z.

MATERIÁLNO - TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE

Učebňa pre vyučovanie v tanečnom odbore musí zohľadňovať všetky bezpečnostné a hygienické požiadavky. V rámci materiálno-technického zabezpečenia musí byť vybavená tanečnou podlahou (parkety, baletizol a pod..), zrkadlami a madlami, klavírom a hudobným prehrávačom. Veľkosť tanečnej sály priamo určuje maximálny počet žiakov v triede spôsobom: minimálne 3m² na žiaka krát počet žiakov v triede plus operatívny priestor (klavír, prenosná technika) minimálne 4 m² na triedu, pričom minimálna veľkosť tanečnej sály musí byť 40

m². Zároveň ale minimálna veľkosť tanečnej sály pre väčší počet žiakov ako 15 žiakov v triedach niektorých ročníkov (prvá časť I. stupňa základného štúdia) je minimálne 70 m². Minimálna výška stropu je 2,65 m. Miestnosť využívaná pre tanečný odbor musí mať dostatočnú vetrateľnosť a svetelnosť. Súčasťou vyučovacieho procesu sú i ďalšie potrebné priestory ako šatňa (minimálne 2 miestnosti), zvlášť pre chlapcov a dievčatá s dostatočným vybavením interiérového vybavenia (odkladací a sedací nábytok).

Minimálne jedna tanečná sála musí byť vybavená audio - vizuálnou technikou. Doplňujúcim vybavením môže byť aj audiovizuálna záznamovou technikou (kamera).

Pri vyučovaní jednotlivých predmetov sú nutné aj učebné pomôcky žiaka ako sú cvičky (mäkké cvičky- od 3.ročníka prvej časti I. stupňa) a tanečný úbor (dres, trikot a pod.).

PODMIENKY PRE ZAISTENIE BEZPEČNOSTI A ZDRAVIA

Vo výchovno-vzdelávacom procese musí výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia vychádzať zo všeobecne platných právnych predpisov - zákonov, nariadení, vykonávacích predpisov a noriem. V priestoroch určených na vyučovanie žiakov je potrebné vytvoriť podmienky podľa platných predpisov na zabezpečenie bezpečnosti a hygieny práce. V rámci vyučovacieho procesu je nevyhnutné je poučiť žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

OSOBITOSTI A PODMIENKY NA VÝCHOVU A VZDELÁVANIE DETÍ A ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI

Dieťa, žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je dieťa, žiak, ktorý má zariadením výchovného poradenstva a prevencie (podľa kompetencie) diagnostikované špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby. Špeciálnou výchovno-vzdelávacou potrebou je požiadavka na úpravu podmienok (obsahu, foriem, metód a prístupov) vo výchove a vzdelávaní pre žiaka. Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby vyplývajú

zo zdravotného znevýhodnenia alebo nadania alebo vývinu dieťaťa, žiaka v sociálne znevýhodnenom prostredí, zohľadnenie ktorých mu zabezpečí rovnocenný prístup k vzdelávaniu, primeraný rozvoj schopností alebo osobnosti ako aj dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a primeraného začlenenia do spoločnosti.

Dieťa, žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je spravidla:

1. dieťa, žiak so zdravotným znevýhodnením,
2. dieťa, žiak zo sociálne znevýhodneného prostredia,
3. dieťa, žiak s nadaním.

VZDELÁVANIE DETÍ A ŽIAKOV SO ZDRAVOTNÝM ZNEVÝHODNENÍM

Dieťa, žiak so zdravotným znevýhodnením je

- dieťa, žiak so zdravotným postihnutím (s mentálnym postihnutím, so sluchovým postihnutím, so zrakovým postihnutím, s telesným postihnutím, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s autizmom alebo inými pervazívnymi vývinovými poruchami, s viacnásobným postihnutím),

- dieťa, žiak chorý alebo zdravotne oslabený, žiak s vývinovými poruchami (poruchou aktivity a pozornosti, s vývinovou poruchou učenia, žiak s poruchou správania).

Štúdium detí a žiakov so zdravotným znevýhodnením v základnej umeleckej škole má význam nielen výchovný, vzdelávací, umelecko-estetický, socializačný, ale aj preventívno-terapeutický. Zdravotné znevýhodnenie je v mnohých prípadoch indikáciou pre vzdelávanie detí a žiakov v základnej umeleckej škole, lebo umenie, umelecké aktivity efektívne pôsobia na elimináciu alebo kompenzáciu postihnutia, narušenia. Takisto z hľadiska rovnosti príležitostí a prístupu ku vzdelávaniu je potrebné podporovať vzdelávanie detí a žiakov so zdravotným znevýhodnením, umožniť im rozvíjať svoje schopnosti, zručnosti a následne rozšíriť možnosť profesijného uplatnenia a aktívneho kultúrneho využitia.

Dieťa, žiaka so zdravotným znevýhodnením, ktorý úspešne absolvoval talentové prijímacie skúšky, na žiadosť rodiča prijíma riaditeľ základnej umeleckej školy, ktorý vytvára podmienky pre jeho vzdelávanie v takej miere, aby boli vytvorené predpoklady pre jeho úspešné vzdelávanie. Vo vyučovacom procese je potrebné zohľadniť obmedzenia dieťaťa, žiaka, a preto je žiaduce uplatňovať diferencovaný a individuálny prístup. Týmto deťom a žiakom je možné vypracovať individuálny výchovno-vzdelávací program, pričom všetky špecifické úpravy sa vypracovávajú v individuálnom rozsahu a kvalite tak, aby zodpovedali špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám konkrétneho dieťaťa, žiaka a zohľadňovali jeho postihnutie, poruchu. V procese vzdelávania detí a žiakov so zdravotným znevýhodnením sa v základnej umeleckej škole môžu podľa druhu zdravotného znevýhodnenia a individuálnej potreby uplatňovať alternatívne formy komunikácie (posunkový jazyk, Braillovo písmo, augumentatívna alternatívna komunikácia).

Pri vzdelávaní dieťaťa alebo žiaka je možné spolupracovať so základnými zložkami školského systému výchovného poradenstva a prevencie (podľa kompetencie Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva alebo Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie) alebo jej ďalšími zložkami (školský špeciálny pedagóg, školský psychológ, liečebný pedagóg ap.) v zmysle platnej legislatívy.